

מאת מכון ממרא - כל הזכויות שמורות

[/https://mechon-mamre.org](https://mechon-mamre.org)

מסכת נזיר פרק א

דף א,א פרק א הלכה א משנה כל כינוי נזירות כנזירות האומר אהא ה"ז נזיר או אהא נאווה נזיר נזיק נזיח פזיח ה"ז נזיר הריני כזה הריני מסלסל הרי אני מכלכל הרי עלי לשלח פרע הרי זה נזיר הרי עלי צפרים ר' מאיר אומר נזיר וחכמים אומרים אינו נזיר:

דף א,א פרק א הלכה א גמרא כתיב (במדבר ל) איש כי ידור נדר מה תלמוד לומר נדר אלא מיכן שכינויי נדרים כנדרים (שם) או השבע מה תלמוד לומר שבועה אלא מיכן שכינוי שבועה כשבועה גר"ש ראש"ה דנדריי"ם קדמית"א ע"ד דמט"י אשכח תני ר' ישמעאל נדר נזיר להזיר מיכן שאדם קובע עליו נזירות בתוך ימי נזירותו תני כל כינויי נזירות כנזירות ולוקין עליהן אף על גב דרבי יוחנן אמר אין לוקין על האיסרות מודה הוא הכא שהוא לוקה אף על גב דרבי שמעון אמר אינו מביא קרבן מודה הוא הכא שהוא לוקה אף על גב דר' יודה אמר ספק נזירות מותר מודה הוא הכא שהוא לוקה מה נן קיימין

דף א,ב פרק א הלכה א גמרא אם במתכוין ליזור אפילו אמר שאזכיר פת אהא נזיר נזיר אם בשאינו מתכוין ליזור אף על גב שהוציא נזירות מפיו לא יהא נזיר כך אם היה קורא בתורה והזכיר נזיר נזיק אלא כי נן קיימין באומר אחד מכל הלשונות הללו נזיר אם תופש אחד מהן נזירות תחול עליו נזירות ואם לאו לא תחול עליו נזירות אמר לו שמור ושמעת. אהא שמעון בר בא בשם ר' יוחנן בשראה נזירין עוברין ואמר נווה מהו וזה מלעיג עליהון אן אהא כמותן ר' יוסי בי ר' בון

בשם שמואל הלואי אהא כמותן או אהא נווה נזיר מה
אנן קיימין אם כשאמר נווה הדא היא קדמייתא אם
בתפוס בשערו והתנינן הריני כזה ומדרבי יוסי בר
חנינא אם בתפוס בשערו והוא אמר הריני כזה אלא כי
נן קיימין באומר אין נאה כזה. נזיק נזיח פזיק א"ר
יוחנן לשונות שביררו להן ראשונים אין רשות לבירייה
להוסיף עליהן והא תני ר' חייה רזיח הזיח א"ר שילא
לשונות שביררו להן משניות אין רשות לבירייה
להוסיף עליהן והתני בר קפרא חרס לא חספא אמר ר'
זעירא לשון גבוה הוא (איוב ט) האומר לחרס ולא יזרח
וגו' אמר ר' שמעון בן לקיש לשון אומות העולם הוא
אמר רבי זעירא לשון גיוותי הוא דאינון קריי לחספא
כספא אמר ר' יוסי נראין דברים במקומות אחרים אבל
במקום שקוראין לנזיר נזיק אנו אומרים נזיר פסילים
אינו נזיר תני ב"ש אומרים בין כינויים בין כינויי
כינויים אסורין ובית הלל אומרים כינויין אסורין
כינויי כינויין מותרין היי דן אינון כינויי כינויין אמר ר'
בא בר זבדא מנזקא מנזיקנא מפחזנא א"ר יוסה אין
אילו כינויי כינויין ממש אינון אילו האומר
מנדרנא שמא אינו נזיר אילו מנזירנא

דף ב,א פרק א הלכה א גמרא כאומר מפחזנא אילין
אינון כינויי כינויין על דעתיה דרבי יוסי הדא היא
דתנינן הרי עלי ציפורין רבי מאיר אומר נזיר וחכמים
אומרים אינו נזיר אמר ר' יוחנן משום כינויי כינויין
(דניאל ד) עד די שעריה כנישרין רבא וטיפרוהי
כציפורין. הריני כזה. אמר ר' יוסי בר חנינה בתפוש
בשערו והוא אמר הריני כזה הריני מסלסל הריני
מכלכל כאומר הריני מן המסלסלין מן המכלכלין
הריני מסלסל ומכלכל כאומר לא אסלסל ולא אכלכל
פחות משלשים אלא שלשים הרי עלי שלא אסלסל שלא
אכלכל כאומר לא אסלסל ולא אכלכל יותר על שלשים
אלא שלשים הרי עלי לשלח פרע הרי אני מסלסל
מכלכל הרי עלי שלא אסלסל ושלא אכלכל הרי עלי
לשלח פרע הרי עלי ציפורין ר' מאיר אומר נזיר וחכמים

אומרים אינו נזיר א"ר יוחנן משום כינויי כינויין עד די
שעריה כנישרין רבא וטיפרוהי כציפורין רשב"ל אמר
משום נזיר טמא מביא עוף וכי ציפורין הוא מביא
תורין ובני יונה הוא מביא אית תניי תני כל עוף טהור
קרוי ציפורין ואית תניי תני כל עוף בין טמא בין טהור
קרוי ציפורין מן דמר כל עוף טהור קרוי ציפורין
(דברים יד) כל צפור טהורה תאכלו ומן דמר כל עוף בין
טמא בין טהור קרוי ציפורין (יחזקאל לט) אמור לצפור
כל כנף מה טעמא דרבנין נעשה כמתנדב ציפורין לבדק
הבית מ"ט דר"מ נעשה כמתנדב אשם לבדק הבית מה
נפק מביניהון אמר הרי עלי אשם על דעתיה דר' מאיר
מאחר שאינן מתנדבין אשם לבדק הבית נזיר על דעתין

דף ב,ב פרק א הלכה א גמרא דרבנין מאחר שנזיר
טמא מביא אשם אינו נזיר :

דף ב,ב פרק א הלכה ב משנה הריני נזיר מן החרצנים
ומן הזגין ומן התגלחת ומן הטומאה הרי זה נזיר וכל
דיקדוקי נזירות עליו הריני כשמשון בן מנחם כבעל
דלילה כמי שעקר דלתות עזה כמי שניקרו פלשתים את
עיניו הרי זה נזיר שמשון מה בין נזיר עולם לנזיר
שמשון נזיר עולם הכביד את שערו מיקל בתער ומביא
שלש בהמות ואם ניטמא מביא קרבן טומאה נזיר
שמשון הכביד את שערו אינו מיקל ואם ניטמא אינו
מביא קרבן טומאה :

דף ב,ב פרק א הלכה ב גמרא כיני מתניתא או מן
החרצנים או מן הזגין או מתגלחת או מטומאה אם
אמר בכולן נזיר כרבי יהודה עד שיזכיר וויס ברם ר'
מאיר אפילו לא הזכיר ווין הריני נזיר ונזיר נזיר שתים
דהוה יכיל מימר הריני נזיר הריני נזיר נזיר שתים
הריני נזיר ואחת הרי זה נזיר שתים ועוד הרי שלש
ושוב נזיר ארבע אמר רבי יוסי בי ר' בון כהם שמנה
כמותם שש עשרה סומכוס אמר טטרנון ארבע טריגון
שלשה דינון שתים הריני יד לנזירות הרי עלי יד לקרבן
רבי לעזר בשם רבי הושעיה תופשין אותו משום יד

לקרבן רבי בון בר חייה בעי אמר לא אוכל לך תופשין
אותו משום יד לשבועה אמר רבי יוסי אורחיה דבר
נשא מימר שבועה לא אוכל לך דילמא לאוכל לך שבועה
א"ר מתנייה אורחיה דבר נשא מימר קנתה דכולכה
דילמא כולכא דקנתא לא גזרתי מותר כבר הייתי נזיר
הרי זה אסור ר' בון בר חייה בשם ר' אבינה ר' אימי
בשם ר' יוסי בר חנינה האומר הריני מיץ של ערלה לא
אמר כלום חברייה אמרין

דף ג, א פרק א הלכה ב גמרא מחלוקת כר"ש דתנין
תמן שבועה שלא אוכל ואכל נבילות וטריפות שקצים
ורמשים חייב ורבי שמעון פוטר אמר רבי זעירא בכולל
נחלקו אבל בפורט כל עמא מודיי שאין שבועות חלות
על איסורין וכאן בכולל אנן קיימין אמר ר' יודן כאן
בנדריים כאן בשבועות נדריים חלין על איסורין ואין
שבועות חלות על האיסורין כשם שכינוי נזירות
כנזירות כך כינוי שמשון כשמשון היידין אינון כינוי
שמשון אמר ר' אבינא שמשוך שמשור שמשוך מן הכא
הכביד שערן רבי דמר ר' ירמיה משום ר' אימי דברי ר'
נזיר עולם מגלח אחד לשנים עשר חדש דברי חכמים
פעמים שהוא מגלח אחת לשלשים יום פעמים שהוא
מגלח אחת ליי"ב חדש ר' הילא בשם ר' אסי מתניתא
אמרה כן הריני נזיר כשער ראשי וכעפר הארץ וכחול
הים הרי זה נזיר עולם ומגלח אחת לשלשים יום ר'
אומר אין זה מגלח אחת לשלשים יום אלא אחת ליי"ב
חדש ואי זהו שמגלח אחת לשלשים יום האומר הרי
עלי נזירות כשערות ראשי וכעפר הארץ וכחול הים
אמר ר' זעירא בסתם חלוקין מה נן קיימין אם באומר
מלא שערי כל עמא מודיי שמגלח לאחר שנים עשר חדש
אם באומר כמיניין שערות ראשי כל עמא מודיי שמגלח
אחד לשלשים יום אלא כי נן קיימין באומר כשיער ר'
אומר מלא ראשי ורבנין אמרין כאומר כמיניין שערות
ראשי וכאן למה אין האיש נודר שאינו אלא כמזרז
עצמו מן האסורין ועוד מן הדא הוסיף רבי יהודה אם
אמר

דף ג, ב פרק א הלכה ב גמרא כמלקטי קיץ וכשבילי שמיטה וככוכבים שברקיע הרי זה נזיר עולם ומגלח אחת לשלשים יום אין תימר ר' יהודה כרבנין כרבי הוא הוסיף ר' יהודה אבשלום נזיר עולם הוה ומגלח אחת לשנים עשר חדש מאי טעמא משום נזירות וויידא אמרה על רבנין שהוא מגלח אחת לשלשים יום הדא היא דתנינן הריני נזיר מלא הבית או מלא הקופה בודקין אותן ותני עלה שהוא מגלח אחת לשלשים יום והא אמר שהוא מגלח א' לייב חדש מנה ששה חדשים ונטמא מונה עוד ששה חדשים או חוזר ומונה שנים עשר חדש השלים נזירותו ולא הספיק לגלח עד שעברו עליו שנים שלשה ימים וניטמא ר' מני בעי מכיון שלא קידש שערו בדם מי מתירו לגלח >הריני נזיר לאחר כ' ימים נזיר עולם נזיר מכבר מאחר שיש בידו לגלח נזיר < הריני נזיר לאחר עשרים יום נזיר עולם מכבר מאחר שיש בידו לגלח נזיר או מאחר שאילו ניטמא ואין לו מהיכן לסתור אינו נזיר הריני נזיר לאחר

דף ד, א פרק א הלכה ב גמרא שלשים יום נזיר שמשון נזיר מכבר אמר ר' חנינא מסתברא שתדחה נזירות תורה לנזירות שמשון מה טעמא (במדבר ו) כן יעשה על תורת נזרו את שנזירותו תורה יצאה נזירות שמשון שאינה תורה. ניטמא אינו מביא קרבן טומאה. לא אמר אלא אינו מביא קרבן טומאה הא ללקות לוקה מתניתא דרבי יודה דתני בשם ר' יודה נזיר שמשון מטמא למתים שכן היה שמשון עצמו מיטמא למתים ר' שמעון אומר אמר כשמשון לא אמר כלום שלא חלה נזירותו מפיו עליו מאי טעמא כפי נזרו את שנזירותו חלה מפיו עליו יצא נזירות שמשון שלא חלה מפיו עליו אלא מפי הדיבור מאי טעמא (שופטים יג) כי נזיר אלהים יהיה הנער מן הבטן :

דף ד, א פרק א הלכה ג משנה סתם נזירות ל' יום אמר הריני נזיר אחת גדולה הריני נזיר אחת קטנה אפילו מיכן ועד סוף העולם נזיר שלשים יום הריני נזיר יום אחד הריני נזיר שעה אחת הריני נזיר אחת ומחצה הרי

זה נזיר שתיים הריני נזיר ל' יום ושעה אחת נזיר שלשים וא' יום שאין ניזורים שעות:

דף ד, א פרק א הלכה ג גמרא בר קפרא אמר (במדבר ו) יהיה תלתין ר' שמואל בר נחמן בשם רבי יהונתן כנגד כ"ט פעמים שכתוב בתורה בפרשת נזיר נדר נזיר להזיר והא תלתין אינון אמר ר' יוסי בי ר' בון אחד לחידושו יצא על דעתיה דבר קפרא אם גילח יום שלשים לא יצא על דעתיה דר' יוחנן אם גילח יום שלשים יצא ואית דבעי נישמעניה מן הכא (שם) גדל פרע שער ראשו כמה הוא גידול שיער פרע שלשים יום ואית דבעי נישמעניה מן הכא (דברים כא) ובכתה את אביה ואת אמה ירח ימים מה ימים שנאמר להלן שלשים אף ימים שנאמר כאן ל' ואית דבעי מישמעניה מן הכא (במדבר ו) והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו ימים שהותרו שהתירן משה ובית דינו ואין פחות משלשים ואית דבעי מישמעניה מן הכא (שם) עד מלאת הימים וכמה הן ימים מלאין שלשים יום

דף ד, ב פרק א הלכה ג גמרא מעתה אם גילח יום שלשים לא יצא אמר ר' יצחק בר אלעזר ימים ימם כתיב חסר יו"ד תמן תנינן האומר הריני נזיר מיכן ועד מקום פלוני וכא הוא אמר אכין שנייא היא דמר אחת רב אמר הריני נזיר שלשים יום ויום אחד נזיר שתיים דהוה יכול מימר שלשים ואחד יום מתניי פליגא על רב הריני נזיר יום אחד הריני נזיר שעה אחת הריני נזיר אחת ומחצה הרי זה נזיר שתיים מה הוה ליה מימר שלשים ואחת שעה מתניתא פליגא על רב לא נחלקו ר' ישמעאל ורבי עקיבה על האומר הריני נזיר שלשים יום ויום אחד שאינו נזיר אלא אחת ועל מה נחלקו על האומר הריני נזיר שלשים יום ועוד יום אחד שרבי ישמעאל אמר נזיר שתיים ורבי עקיבה אמר נזיר אחת:

דף ד, ב פרק א הלכה ד משנה הריני נזיר כשיער ראשי וכעפר הארץ וכחול הים הרי זה נזיר עולם ומגלח אחת לשלשים יום ר' אומר אין זה מגלח אחד לשלשים יום

ואי זהו שהוא מגלח אחת לשלשים יום האומר הרי עלי נזירות כשיער ראשי וכעפר הארץ וכחול היס האומר הריני נזיר מלא הבית או מלא הקופה בודקין אותו אם אמר אחת גדולה נזרתי נזיר שלשים יום ואם אמר סתם נזרתי רואין את הקופה כאילו מליאה חרדל ונזיר כל ימיו :

דף ד, ב פרק א הלכה ד גמרא אמר ר' מני מטילין אותו לחומרין בתחילה רואין אותה כאילו מליאה אתרוגין ואחר כך רמונים ואחר כך אגוזים ואחר כך פונדקין ואחר כך פלפלין ואחר כך שומשמין ואחר כך חרדל ר' יוסי ברבי בון בשם רב הנותן תקוה לנזירותו אין מתירין אותו לגלח ותני כן הריני נזיר כל ימי הרי אני נזיר עולם הרי זה נזיר עולם מאה שנה ומאתים שנה אין זה נזיר עולם :

דף ה, א פרק א הלכה ה משנה הריני נזיר מיכן ועד מקום פלוני אומדין כמה ימים מיכן ועד מקום פלוני פחות משלשים יום נזיר שלשים יום ואם לאו נזיר כמיניין הימים הריני נזיר כמיניין ימות השנה מונה נזירות כמיניין ימות השנה אמר ר' יהודה מעשה היה וכיון שהשלים מת :

דף ה, א פרק א הלכה ה גמרא מה נן קיימין אם כמניין ימות החמה שס"ה נזירות כמניין ימות החמה ואם כמניין ימות הלבנה שני"ד נזירות כמניין ימות הלבנה אם כמניין ימות השנה צריכה תני בשם ר' יודה ראוי היה זה למיתה אלא שתלת לו נזירותו מתניתא דר' יודה חסידים הראשונים היו מתאווין להביא קרבן חטאת ולא היה המקום מספיק על ידם והיו נודרים בנזיר בשביל להביא קרבן חטאת רבי שמעון אומר חוטאים היו שהיו נודרים בנזיר שנאמר (במדבר ו) וכפר עליו מאשר חטא על הנפש חטא זה על עצמו שמנע עצמו מן היין ואתייה דשמעון הצדיק כר"ש דתני אמר שמעון הצדיק מימי לא אכלתי אשם נזיר אלא פעם אחד שעלה אחד אלי מדרום וראיתיהו דמות יפה עינים

וטוב רואי קווצותיו תלתלים ואמרתיו לו בני מה ראית להשחית השער הנאה הזה נומא לי ר' רועה הייתי בעירי והלכתי למלאות את השאוב מים וראיתי את הבוביא שלי בתוך המים ופחו יצרי עלי ובקש לאבדני מן העולם אמרתיו לו רשע מה אתה מפחו בדבר שאינו שלך עלי להקדישך לשמים וחבקתיו ונשקתיו על ראשו ואמרתיו לו בני כמותך ירבו עושי רצון המקום בישראל עליך הכתוב אומר (שם) איש או אשה כי יפליא לנדור נדר להזיר להי' ר' מנא בעי למה לי כשמעון הצדיק אפילו כרבי שמעון לא אכל שמעון הצדיק חטאת חלב מימיו לא אכל שמעון הצדיק חטאת דם מימיו סבר שמעון בני אדם מתוך הקפדתן הן נודרין ומכיון שהן נודרין מתוך הקפדן סופו לתהות ומכיון שהוא תוהא נעשה קרבנותיו כשוחט חולין בעזרה וזה מתוך יישוב נדר ופיו ולבו שוין:

מסכת נזיר פרק ב

דף ה, א פרק ב הלכה א משנה הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה בית שמאי אומרים נזיר ובית הלל אומרים אינו נזיר אמר ר' יהודה אף כשאמרו בית שמאי לא אמרו אלא באומר הרי הוא עלי קרבן:

דף ה, ב פרק ב הלכה א גמרא א"ר יוחנן טעמא דב"ש משום שהוציא נזירות מפיו ר"ש בן לקיש אמר משום כינויי כינויין א"ר יודה בן פזי קרייא מסייע לרבי שמעון בן לקיש (ישעיהו סה) כה אמר ה' כאשר ימצא התירוש באשכול וגומר תורה קראת לאשכול תירוש ובני אדם קורין לגרוגרות תירוש משום כינויי כינויין מה נפק מביניהון אמר הריני נזיר מן הגרוגרות ומן הדבילה על דעתיה דרבי יוחנן נזיר על דעתיה דר"ל אינו נזיר הריני נזיר מן הככר על דעתיה דרבי יוחנן נזיר על דעתיה דרבי שמעון אינו נזיר מן הככר לא אמר כלום ר' עוקבא בעא קומי ר' מנא מחלפה שיטתיה דרבי שמעון בן לקיש דתנינן תמן הרי עלי מנחה מן

השעורין יביא מן החיטים ומר רבי אבהו בשם רבי שמעון בן לקיש שהוציא מנחה מתוך פיו וכא הוא אמר אכן אית ליה הכין ואית ליה הכין אית ליה משום שהוציא נזירות מפיו ואית ליה משום כינויי כינויין תדע לך שהוא כן דתנינן אמר אמרה פרה זו כלום אמרה אמרת לא משום שהוציא נזירות מתוך פיו וכא משום שהוציא נזירות מתוך פיו כל הלשונות משמשין לשון נזירות חוץ מלשון קרבן כל הלשונות משמשין לשון קרבן חוץ מלשון נזירות אמר לאשכול כלוי אני ממך פרוש אני ממך מנוע אני ממנו הריני נזיר ממנו הרי זה נזיר אמר הרי עלי קרבן לא אסרו עליו אלא לשם קרבן אמר לככר כלוי אני ממנו פרוש אני ממנו מנוע אני ממנו הרי הוא עלי קרבן לא אסרו עליו אלא לשם קרבן הריני נזיר ממנו הרי הוא נזיר אהן מנוע משמש לשון נזירות ולשון קרבן אהן אשכול אית ביה נזירות ואית קרבן אמר לאשכול כלוי אני ממנו בא לאוכלו אומר לו לדמים קדוש פדיו ובא לאוכלו אומר לו לא נזיר אתה כל הלשונות משמשין לשון חילול חוץ מלשון תמורה כל הלשונות משמשין לשון תמורה חוץ מלשון חילול אמר לקדשי מזבח הרי זה תחת זה תמורת זו חליפי זו הרי זו תמורה זו מחוללת על זו אינה תמורה אמר לקדשי בדק הבית הרי זו תחת זו חליפי זו נתפשה בדמים תמורה זו לא נתפסה בדמים תני רבי הושעיה חליפי זו תמורת זו לא אמר כלום אהן משמש לשון חילול ולשון תמורה

דף ו, א פרק ב הלכה א גמרא אילין קדשי מזבח אית בהו חילול ואית בהו תמורה קדשי <בדק הבית> המזבח שקדם הקדישן את מומן הרי זו תחת זו בא להקריב תמימה אומר לו לדמים קדשה בא לוכל בעל מום אומר לו לתמורה קדשה (ויקרא כז) והיה הוא ותמורתו יהיה קודש אמר רבי יצחק בר לעזר מכיון שהוא יודע שכל המימר לוקה אף הוא לא עלת על דעתו להמיר כל הלשונות משמשין לשון ערכין חוץ מלשון דמים כל הלשונות משמשין לשון דמים חוץ מלשון

ערכין אמר לאדם עילוין עלי סידורו עלי שומו עלי ערכו עלי נותן את ערכו דמיו עלי נותן את דמיו אהן שום משמש לשון ערכים ולשון דמים אהן אדם אית ביה ערכים ואית ביה דמים אמר לאדם שומו עלי אם היה נאה נותן את דמיו אם היה כאור נותן את ערכו בית שמאי אומרים נדור ונזור ובית הלל אומרים אינו נדור ואינו ניזור :

דף ו,א פרק ב הלכה ב משנה אמר אמרה פרה זו הריני נזירה אם עומדת אני אמר הדלת הזה הריני נזיר אם נפתח אני בית שמאי אומרים נזיר ובית הלל אומרים אינו נזיר אמר ר' יהודה אף כשאמרו בית שמאי לא אמרו אלא באומר פרה זו קרן אם עומדת היא :

דף ו,א פרק ב הלכה ב גמרא ראה עכו"ם עובר אמר ראו מה אמר העכו"ם הזה הרי זה נזיר הוה דמר מאחר שאין עכו"ם נוזרין נזיר לא אמר נשמענה מן הדא אמר אמרה פרה זו כלום אמרת אלא משום שהוציא נזירות מפיו וכא שהוציא נזירות מתוך פיו

דף ו,ב פרק ב הלכה ב גמרא ראה ישראל עובר אמר ראה מה אמר ישראל זה ה"ז נזיר לא אמר מאחר שישראל נוזרין נזיר הוה דמר אפילו כן כנזיר או אינו אלא כשונה דברו כך אני אומר היה קורא בתורה והזכיר נזיר נזיק איש מהו להתפיש לו נזירות בלשון אשה תמן אמרין הא נזירה איעבר אשה מהו להתפיש לה נזירות בלשון איש <כו'> אי"ר יוסי כל עצמו אינו קרוי נזירות אלא בלשון איש איש או אשה כי יפליא לנדור נדר עד שתעמוד הפרה עד שתפתח הדלת נישמענה מן הדא בית שמאי אומרים כולן נזירין ובית הלל אומר אינן נזירין אלא מי שלא נתקיימו דבריו כיני מתניתא מי שנתקיימו דבריו לשון הפך הוא מל"ה דל"ה קבר"ת בר"ה אפילו <אמר> לא עמדה פרה אפילו לא נפתח הדלת בית שמאי אומר נדור ונזור ובית הלל אומרים אינו נדור ונזור :

דף ו, ב פרק ב הלכה ג משנה מזגו לו את הכוס אמר הריני נזיר ממנו הרי זה נזיר מעשה באשה אחת שהיתה שכורת מזגו לה את הכוס ואמרה הריני נזירה ממנו אמרו חכמים לא נתכוונה זו אלא כלומר הרי הוא עלי קרבן :

דף ו, ב פרק ב הלכה ג גמרא מתניתא בשאינו יכול אבל אם יכול הדא דתנינן מעשה באשה אחת שהיתה שכורת מזגו לה את הכוס אמרה הריני נזירה ממנו ואמרו חכמים לא נתכוונה זו אלא כלומר הרי הוא עלי קרבן ר' ירמיה בשם ר' זעירא אפילו לשון קרבן אינו למה שאינו קובע עליו לא נזירות בלשון קרבן ולא קרבן בלשון נזירות :

דף ז, א פרק ב הלכה ד משנה הריני נזיר על מנת שאהא שותה ביין ומיטמא למתים הרי זה נזיר ואסור בכולן יודע אני שיש נזירים אבל איני יודע שהנזיר אסור ביין הרי זה אסור ביין ור' שמעון מתיר יודע אני שהנזיר אסור ביין אבל סבור הייתי שחכמים מתירין לי מפני שאיני יכול לחיות בלא יין או מפני שאני קובר את המתים הרי זה מותר ורבי שמעון אוסר :

דף ז, א פרק ב הלכה ד גמרא מתניתא דר' מאיר דרבי מאיר אומר צריך לכפול תמן דברי הכל היא אמר לו שמור ושמעת מתניתא דרבי מאיר ורבי יהודה בן תימא דתני הרי זה גיטך על מנת שלא תפרחי באויר שלא תעברי את הים הגדול ברגלייך הרי זה גט ועל מנת שתפרחי באויר על מנת שתעברי הים הגדול ברגלייך אינו גט ר' יהודה בן תימא אומר גט אמר רבי זעירא תדע לך שעילה היה רוצה לגרשה שתלאה בדברים שאינה יכולה לעמוד מה טעמא דר' יודה בן תימא מכיון שתלאה בדברים שאינה יכולה לעמוד כמי שנתקיים התנאי בגט הוא מתניתא דר"ש דר"ש פוטר שלא התנדב כדרך המתנדבים ואמר ר' יהושע בן לוי שנייא היא ששייר תגלחת ר' ירמיה בעי אם בששייר תגלחת אמור דבתרה ה"ז אסור ור"ש מתיר הרי

ששייר תגלחת טומאה ר"ש פוטר שנייא היא משום פתיחת נדר אם משום פתיחת נדר אמור דבתרה הרי זה מותר ור"ש אוסר רבי שמעון אומר אינו פתיחת נדר ורבנין אמרין פתיחת נדר הוא למה מפני שהוא כתולה נדרו בחייו ניחא לשתות יין ליטמא למתים אומנותו קובר מתים :

דף ז, ב פרק ב הלכה ה משנה הריני נזיר ועלי לגלח נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ועלי לגלח נזיר אם היו פקחין מגלחין זה את זה ואם לאו מגלחים לנזירים אחרים :

דף ז, ב פרק ב הלכה ה גמרא אהן ואני מה את עבד לה ואני על כל דיבורו או ואני על חצי דיבורו אין תעבדינה ואני על כל דיבורו אמר ואני נזיר אין תעבדינה ואני על חצי דיבורו אמר הריני נזיר תני דבית רבי ואני על כל דיבורו אמר רבי יוסה הדא אמרה אחד שאמר הריני נזיר ק' יום ושמע חבירו ואמר ואני זה נזיר ק' יום וזה נזיר ל' יום עד שיאמר הריני כמותו הריני כיוצא בו תני רבי חייה הרי עלי לגלח חצי וחזר ואמר הריני נזיר אם גילח יום ל' יצא אמר ר' יוסה מתניתא אמרה כן הריני נזיר ועלי לגלח נזיר ושמע חבירו ואמר ואני ואמר ועלי לגלח נזיר אם היו פיקחין מגלחין זה את זה הא לעצמן לא מפני שאמר הריני נזיר ועלי לגלח נזיר אבל אמר הרי עלי לגלח חצי נזיר וחזר ואמר הריני נזיר אם גילח לעצמו יצא ניחא שני לגלח את הראשון ראשון מגלח את השני רבי יוסי בשם רבי זעירא זאת אומרת שאדם קובע עליו קרבן נזיר ועתיד ליזור ר' חנינא בשם רבי זעירא אמר תלת הדא אמרה אם גילח לעצמו יצא הדא אמרה שאדם קובע לחבירו קרבן נזירות ליזור הדא אמרה <אם גילח עצמו יצא> שאדם קובע לחבירו קרבן נזירות שלא מדעתו אבל אינו מפרישו אלא מדעתו ר' מנא בעא קומי רבי יודן אמר הרי עלי קרבן נזיר <ועתיד ליזור> בשעה שנזר

דף ח,א פרק ב הלכה ה גמרא סתם מגלח בין נזיר שכבר נזיר בין נזיר שעתיד ליזור פירש ייבא כהדא רבי לוי בר חייתה בעי כתב לה דין ודברים אין לי בנכסיך העתידין ליפול לך מה הן ויש אדם מתנה על דבר שלא בא לעולם :

דף ח,א פרק ב הלכה ו משנה הרי עלי לגלח חצי נזיר ושמע חבירו ואמר ואני עלי לגלח חצי נזיר זה מגלח נזיר שלם וזה מגלח נזיר שלם דברי ר"מ וחכמים אומרים זה מגלח חצי נזיר וזה מגלח חצי נזיר :

דף ח,א פרק ב הלכה ו גמרא רבי אבהו בשם רבי יוחנן ורב חסדא תרויהון אמרין בסתם חלוקין מה מקיימין אם באומר כל חצי ראש כל עמא מודיי שהוא מגלח נזיר שלם אם באומר חצי חובה כל עמא מודיי שהוא מגלח חצי נזיר אלא כן אנן קיימין באומר חצי ר' מאיר אומר כאומר חצי ראש ורבנין אמרין כאומר חצי חובה אמר ר' יודן אשכח אמר קלת וחומרת על דעתיה דרבי מאיר דו אמר חצי ראש מביא קרבן אחד שכן הנזיר מגלח עליו קרבן שלם על דעתיה דרבנין דאינון אמרין חצי חובה מביא קרבן ומחצה חצי חובת יחיד :

דף ח,א פרק ב הלכה ז משנה הריני נזיר כשיהא לי בן נולד לו בן הרי זה נזיר בת טומטום ואנדרוגינס אינו נזיר אם אמר כשאראה לי וולד אפילו נולד לו בת טומטום ואנדרוגינס הרי זה נזיר :

דף ח,ב פרק ב הלכה ז גמרא בת לא כלום טומטום ואנדרוגינס צריכה :

דף ח,ב פרק ב הלכה ח משנה הפילה אשתו אינו נזיר ר' שמעון אומר יאמר אם היה בן קיימא הריני נזיר חובה ואם לאו הריני נזיר נדבה חזרה וילדה הרי זה נזיר רבי שמעון אומר יאמר אם הראשון היה בן קיימא הראשונה חובה וזו נדבה ואם לאו הראשונה נדבה וזו חובה :

דף ח,ב פרק ב הלכה ח גמרא וחש לומר שמא בן קיימה הוא אמר ר' יוחנן דרבי יודה היא דרבי יודה אמר ספק נזירות מותר אמר ליה לא אמר רבי יודה אלא לבסוף אבל לכתחילה אוף רבי יודה מודיי אי זהו בתחילה ואי זהו בסוף אמר ר' שמואל בר רב יצחק >כל עמא מודיי< איני יודע אם נזרתי ואם לא נזרתי אהן הוא בתחילה אם מ' ואם נ' אהן בסוף רבי יוסי בי רבי בון אומר איתפלגון רבי חייה בר בא ורבי שמואל בר רב יצחק כל עמא מודיי איני יודע אם נזרתי ואם לא נזרתי אהן הוא בתחילה אם ארבעים ואם חמשים אהנו בסוף מה פליגין אם אחת אם שתיים רבי חייה בר בא עבד ליה כבסוף רבי שמואל עבד ליה כבתחילה רבי מנא אם אחת אם שתיים צריכה לרבי שמואל בר רב יצחק הוא כבתחילה הוא כבסוף :

דף ט,א פרק ב הלכה ט משנה הריני נזיר ונזיר כשיהיה לי בן התחיל מונה את שלו ואחר כך נולד לו בן משלים את שלו ואחר כך מונה את של בנו הריני נזיר כשיהא לי בן ונזיר והתחיל מונה את שלו ואחר כך נולד לו בן מניח את שלו ומונה את של בנו ואחר כך משלים את שלו :

דף ט,א פרק ב הלכה ט גמרא רבי יוסי בעא אמר הריני נזיר לשלשים יום אילו ולשלשים יום אילו אמר רבי זעירא קומי רבי מנא ולא מתניתא היא מניח את שלו ומונה את של בנו אלא אפילו אשתו יושבת על המשבר אמר ליה נזירותו לנזירות בנו לא דמיא אלא אמר הריני נזיר מכבר ונזיר לאחר עשרים יום רבי לעזר ורבי יוסי בר חנינה תריהון אמרין השלים נזירותו לעולם אין נזירות בנו חלה עליו ועד שתהא קרבן מגלח נזיר שניטמא מחלפה שיטתיה דרבי יוסי בן חנינה תמן הוא אמר טמא מת שנזר

דף ט,ב פרק ב הלכה ט גמרא שביעי שלו עולה מן המניין נזיר שניטמא אין שביעי שלו עולה מן המניין וכא לא כטמא מת שנזר הוא ולא טמא מת שנזר שביעי

שלו עולה מן המניין שאינו זקוק לו להביא קרבן טומאה ולא נזיר שניטמא אין שביעי שלו עולה לו מן המניין שהוא זקוק להביא קרבן טומאה וכא הואיל והוא זקוק להביא קרבן <טומאה> אין השביעי שלו עולה מן המניין שמעון בר אבא בשם רבי יוחנן ניטמא בנזירות בנו והתרו בו משום נזירותו לוקה הפריש קרבנותיו קדשו לא חשין להדא דתני רבי חייה (במדבר ו) קרבנו לה' על נזרו שיקדום נזרו לקרבנו לא שיקדום קרבנו לנזרו רבי יודה בעא קומי רבי יוסי ותקדם נזירותו לנזירות בנו לא כן אמר רבי אבהו בשם רבי יוחנן הרי זה עולה לאחר שלשים יום מכרה בתוך שלשים יום מכורה והקדישה קדשה אמר לא באומר הרי זו דילמא באומר הרי עלי והאומר הרי אני כאומר הרי עלי תני רבי חייה נזיר לאחר כ' יום נזיר מעכשיו לקי יום ה"ז מונה עשרים יום ומפסיק וחוזר ומונה עוד שלשים יום וחוזר ומונה עוד שמונים כדי להשלים נזירותו הראשונה :

דף ט, ב פרק ב הלכה י משנה הריני נזיר כשיהא לי בן ונזיר מאה יום נולד לו עד שבעים יום לא יפסיד כלום לאחר שבעים סותר שבעים שאין תגלחת פחות מלי יום :

דף ט, ב פרק ב הלכה י גמרא פשיטא שבסוף היום עולה לו ככולו תחילת היום מהו שיעלה לו ככולו ולא מתניתא

דף י, א פרק ב הלכה י גמרא היא לאחר שבעים סותר שבעים לא אפילו מקצת הדא אמרה שתחילת היום עולה לו ככולו נולד ביום שמונים סותר עשרה נולד ביום תשעים סותר עשרים השלים נזירותו ובא להשלים נזירות בנו ניטמא בתוך עשרה ימים הראשונים סותר הכל בתוך כ' ימים האחרונים רבי בא בשם רב ורבי יוחנן תריהון אמרין סותר לי ר' שמואל אמר אינו סותר אלא שבע שמואל בר בא בעא קומי רבי

יסא מיסבר סבר רבי יוחנן סתירת תער כסתירת ממש
א"ר זעירא

דף י, ב פרק ב הלכה י גמרא אין יסבור רבי יוחנן
סתירת תער כסתירת ממש למה לי למימר סותר
לשלשים יום ויסתור הכל א"ר אבין בר חייה קומי רבי
זעירא תיפתר שנולד ביום שאינו ראוי להביא קרבן הגע
עצמך שנולד בלילה הרי אינו ראוי להביא קרבן ראוי
הוא לילה הוא שגרם הגע עצמך הרי שנולד בשבת הרי
אינו ראוי להביא קרבן ראוי שבת היא שגרמה השלים
נזירותו ולא הספיק לגלח עד שנולד בשבת הרי אינו
ראוי להביא קרבן ראוי שבת היא שגרמה השלים
נזירותו ולא הספיק לגלח עד שנולד הבן מגלח תגלחת
אחת לשתייהן הפריש קרבנותיו ולא הספיק לגלח עד
שנולד הבן תמן אמרין מגלח תגלחת אחת על שתייהן
רבי יוחנן אמר מגלח וחוזר ומגלח מתניתא פליגא על
רבי יוחנן שאלו את ר"ש בן יוחי הרי שהיה נזיר ומצורע
מהו שיגלח תגלחת אחת ותעלה לו לנזירותו ולצרעתו
אמר להן אילו זה מגלח להעברת שיער יפה הייתם
אומרים אלא שהנזיר מגלח להעביר שיער ומצורע
מגלח לגידול שיער אמרו לו

דף יא, א פרק ב הלכה י גמרא לא תעלה לו ימי גמרו
לא תעלה לו ימי ספירו שניהן מגלחין להעברת שיער
אמרו לו אילו זה מגלח לפני זריקת דמים וזה מגלח
לפני זריקת דמים יפה היית אומר אלא שהנזיר מגלח
לאחר זריקת דמים ומצורע מגלח לפני זריקת דמים
אמרו לו לא תעלה לו ימי גמרו לא תעלה לו ימי ספירו
שניהן מגלחין לפני זריקת דמים אמר להן אילו זה
מגלח לפני ביאת המים וזה מגלח לפני ביאת המים יפה
היית אומר אלא שהנזיר מגלח לאחר ביאת המים
והמצורע מגלח לפני ביאת המים אמרו לו תקן הדבר
לא תעלה לו ימי גמרו לא תעלה לו ימי ספירו לא תעלה
לו לטהר לא תעלה לו לטמא הרי שהיה נזיר ומצורע
אבל אם היה נזיר ונזיר מגלח תגלחת אחת על שתיהם
מה עבד לה רבי יוחנן פתר לה חלוקים הן על ר' שמעון

מסכת נזיר פרק ג

דף יא, א פרק ג הלכה א משנה מי שאמר הריני נזיר מגלח יום שלשים ואחד ואם גילח יום שלשים יצא הריני נזיר שלשים יום אם גילח יום שלשים לא יצא:

דף יא, א פרק ג הלכה א גמרא הדא מסייע לבר קפרא אם גילח יום שלשים לא יצא הדא מסייע לר' יונתן אם גילח יום שלשים יצא הא תרתיי לית היא אלא חדא זו עדות יודעין היו שהוא אסור לגלח אלא שהן סבורין אם גילח יום שלשים לא יצא אם בא להעיד אם גלח יום שלשים יצא רבי אימי הוה ליה עובדא וגילח יום שלשים והוה ליה עובדא וגילח ליום ל"א אמר רבי זריקא מן מתניתא יליף לה רבי אימי דתנינן תמן מי שנזר שתי נזירות מגלח את הראשונה יום שלשים ואחד

דף יא, ב פרק ג הלכה א גמרא והשנייה יום ששים וא' אמר רבי יוסי תמן לשעבר וכא לכתחילה רבי ירמיה הורי לר' יצחק עטושיא ואית דאמרי לרבי חייה בר רב יצחק עטושיא לגלח יום שלשים מן מתניתא שמונה ימים בטלו ממנו גזירת שלשים היא שמינית היא יום שלשים אמר רבי יוסי שנייא היא תמן שמפני כבוד הרגל התיירו תדע לך דמר רבי חלבו בר חונה בשם רבי יוחנן חל יום שמונה שלו להיות בשבת מגלח ערב שבת אין תימר שלא מפני כבוד הרגל התיירו מעתה אפילו חל יום ל' שלו להיות בשבת מגלח בערב שבת ועוד מן הדא דאמר רבי יוחנן על כל המתים כולן שולל לאחר שבעה ומאחה לאחר ל' וישלול יום שבעה ויאחה יום ל' אמר רבי חגי די הוא שמועתא כן ושמועתא כן:

דף יא, ב פרק ג הלכה ב משנה מי שנזר שתי נזירות מגלח את הראשונה יום שלשים ואחד ואת השנייה יום

ששים ואחד שאם גילח את הראשונה יום שלשים מגלח את השנייה יום ששים ואם גילח יום ששים חסר אחד יצא זו עדות העיד רבי פפיס על מי שנזר שתי נזירות שאם גילח את הראשונה יום שלשים מגלח את השנייה יום ששים ואם גילח יום ששים חסר אחד יצא שיום שלשים עולה לו מן המניין :

דף יא,ב פרק ג הלכה ב גמרא השלים נזירותו הראשונה ובא להישען על השנייה לא מצאו פתח לראשונה עד שמצאו פתח לשנייה עלת לו שנייה ראשונה

דף יב,א פרק ג הלכה ב גמרא מה נן קיימין אם באומר הריני נזיר שתיים נדר שבטל מחציתו בטל את כולו אם באומר הריני נזיר שלשים יום אילו שלשים יום אילו לא בדא עלת לו שנייה ראשונה אלא כי נן קיימין באומר הריני נזיר ונזיר באומר אילו לנזירות אבל אם אמר אילו לנזירותי ואילו לנזירות אחרת לא בדא עלת לו שנייה ראשונה אמר רבי לעזר השלים נזירותו לראשונה מכיון שהביא קרבן וגילח עלת לו ראשונה שנייה רבי יעקב בר אחא פקיד לחברייא אין שמעתון מילה מרבי אלעזר הוון ידעין דרבי יוחנן פליג עד שיביא כל קרבנותיו כרבנין ברם כרבי שמעון אפילו לא הביא אלא קרבן א' הפריש שתיהן כאחת אין בידו אלא א' הפרישה זו בפני עצמה וזו בפני עצמה והביא של זו בזו ושל זו בזו לא יצא הא לקדש קדשה לא כן תני ר' חייא קרבנו לה' על נזרו שיקדום נזרו לקרבנו ולא שיקדום קרבנו לנזרו שנייה היא שעומד בנזירותו ניחא שנייה ראשונה ראשונה שנייה א"ר יודה והדא מסייע לרבי אלעזר לא כן רבי יעקב בר אחא מפקד לחברייא אין שמעתון מילה מרבי אלעזר הוון ידעין דרבי יוחנן פליג עד שיביא כל קרבנותיו וסברין מימר כרבנין וכא כרבי שמעון אנן קיימין רבי חנינא בשם רבי פינחס תיפתר בנזירותו ובנזירותו של בנו בדא עלת לו שנייה

דף יב,ב פרק ג הלכה ב גמרא ראשונה אמר רבי יוסי בי רבי בון לא כן סברנן מימר באומר הריני נזיר בדיון היה שלא יהא נזיר אלא אחת את הוא שהחמרתה עליו שיהא נזיר שתיים לא דייך שהחמרת עליו שיהא נזיר שתיים אלא שאת אומר אין בידו כלום :

דף יב,ב פרק ג הלכה ג משנה מי שאמר הריני נזיר ניטמא יום שלשים סותר את הכל ורבי אליעזר אומר לא סתר אלא שבעה הריני נזיר שלשים יום ניטמא יום שלשים סתר את הכל :

דף יב,ב פרק ג הלכה ג גמרא רבי אבהו בשם רבי יוחנן ממצורע למד רבי אליעזר שכן מצינו בין תגלחת לתגלחת שבעה ולמה לא יליף לה מנזיר טמא מצורע מגלח וחוזר ומגלח נזיר טמא אינו מגלח וחוזר ומגלח רבנין דקיסרין אמרין בפירוש פליגין ר' יוחנן אמר ממצורע למד רבי אליעזר רבי אלעזר אומר מנזיר טמא למד ר' ליעזר והא רבי אליעזר מה שנה בין נזיר שנזר סתם לנזיר שפירש בשעה שנזר סתם מירט אינו סותר והשביעי שלו עולה לו מן המניין ובשעה שפירש אם היה מורט סותר ואין השביעי שלו עולה לו מן המניין :

דף יג,א פרק ג הלכה ד משנה הריני נזיר מאה יום ניטמא יום מאה סתר את הכל ורבי אליעזר אומר לא סתר אלא שלשים ניטמא יום מאה ואחד סתר שלשים רבי אליעזר אומר לא סתר אלא שבעה :

דף יג,א פרק ג הלכה ד גמרא רבי זעירא בשם רשב"ל טעמא דרבי אליעזר (במדבר ו) זאת תורת הנזיר ביום מלאת המטמא ביום מלא נותנין לו תורת נזיר שמואל בר בא בעא קומי רבי זעירא ניטמא באותן הימים

דף יג,ב פרק ג הלכה ד גמרא מה הן ניתן לתורת נזיר אמר רבי שמיי מכיון דתימר ניתק לתורתו של נזיר כמטמא ביום מלאת והמטמא ביום מלאת אין שביעי עולה לו מן המניין רבי מנא בעא אם מטמא בתוך

מלאת למה לי סותר שלשים יום לא יסתור אלא שבעה
אלא במטמא לאחר מלאת שביעי שלו עולה לו מן
המניין :

דף יג,ב פרק ג הלכה ה משנה מי שנזר והוא בבית
הקברות אפילו הוא שם שלשים יום אין עולין לו מן
המניין ואינו מביא קרבן טומאה יצא ונכנס עולין לו מן
המניין ומביא קרבן טומאה ר' אליעזר אומר לא בו
ביום שנאמר (במדבר ו) והימים הראשונים יפלו עד
שיהו לו ימים ראשונים :

דף יג,ב פרק ג הלכה ה גמרא נזר והוא בין הקברות ר'
יוחנן אמר מתרין בו על היין ועל התגלחת ר"ש בן לקיש
אמר מאחר שאין מתרין בו על הטומאה אין מתרין בו
על היין ועל התגלחת מחלפה שיטתיה דר' יוחנן תמן
הוא אמר מתרין בו על היין ועל הטומאה ועל התגלחת
וכא הוא אמר אכן רבנין דקיסרין על כולה פליגין דרבי
יוחנן אמר מתרין בו על היין ועל התגלחת רשב"ל אמר
מאחר שאין מתרין בו על הטומאה אין מתרין בו לא
על היין ולא על התגלחת

דף יד,א פרק ג הלכה ה גמרא עודינו שם רבי יוחנן
אמר מתרין על הכל כדי פרישה ופרישה והוא לוקה רבי
לעזר אומר אינו מקבל עד שיפרוש ויחזור א"ר בא כך
היה משיב רבי יוחנן את ר' לעזר והא כתיב (במדבר ו)
לא יבוא ולא יטמא אמר לו שאם התרו בו משום ולא
יבא לוקה משום לא יטמא אינו לוקה אמר רבי הילא
מהשתחויה למד רבי יוחנן דתנינן תמן השתחוה או
ששהה כדי השתחויה אמר רבי מתנייה הוינן סברין
מימר מה פליגין במכות הא קרבן לא מן מה דמר רבי
הילא מהשתחויה למד רבי יוחנן הדא אמרה היא
במכות היא בקרבן מתניי פליגא על רבי יוחנן נזיר
שהיה שותה יין כל היום אינו חייב אלא אחת פתר לה
שאין בית הבליעה פנוי מתניתא פליגא על רבי יוחנן
היה מטמא למת כל היום אינו חייב אלא אחת פתר לה
בשוהא על כל פרישה ופרישה והוא לוקה מתניתא

פליגא על ר' יוחנן כהן שעומד בבית הקברות והושיט לו מת אחר יכול יקבל ת"ל (ויקרא כא) לא יטמא בעל בעמיו הרי שקיבל יכול יהא חייב ת"ל להחלו את שהוא מוסיף חילול על חילולו יצא זה שאינו מוסיף חילול על חילולו א"ר זעירא אמר רבי יוחנן להחלו יצא זה שאינו מוסיף חילול על חילולו שלא יאמר הואיל וניטמאתי על אבא אלקוט עצמות פלוני בידי להחלו בשעת מיתה ר' אומר אף במותן רשב"ל אמר מחלוקת ביניהן ואתייה דר"ש בר ווא כרבי שמעון בן לקיש שמעון בר ווא מי דמך הוה אמר הא נפיקא מיכא והא נפיקא מיכא יצא ונכנס ר' טרפון פוטר ור' עקיבה מחייב אמר לו רבי טרפון וכי מה הוסיף זה חילול על חילולו אמר רבי עקיבה בשעה שהיה שם טמא טומאת שבעה פירש טמא טומאת ערב יצא ונכנס טמא טומאת שבעה אמר לו רבי טרפון עקיבה כל הפורש ממך כפורש מחייו רב אמר יצא מונה לנזירות בטהרה

דף יד, ב פרק ג הלכה ה גמרא נכנס בשביעי שלו מביא קרבן טומאה בו ביום רבי לעזר אומר לא בו ביום כהנא בעא קומי רב ואין טעון הזייה שלישי ושביעי א"ל תורה קראת לפורש מן הקבר טהור (יחזקאל מד) אחרי טהרתו שבעת ימים יספרו לו שמואל אמר יצא והזה שנה וטבל נכנס בו ביום מביא טומאה בו ביום רבי אליעזר אומר לא בו ביום עולא בר ישמעאל אמר מה צריכה ליה בנזיר טמא אבל בנזיר טהור אף רבי אליעזר מודי אפילו אין לו מהיכן להפיל שמואל בר אבא בעי יום אחד לנזירותו ויום אחד לנזירות בנו מהו שיצטרפו מה נן קיימין אם בשנולד בנו היום ומחר נכנס הרי יש לנזירות בנו שני ימים ואם כשנולד בנו למחר ונכנס למחר הרי יש לו לנזירותו שני ימים אמר רבי מנא תיפתר בין השמשות א"ר אבין אפילו תימר בחצי היום לא כן סברינן מימר תחילת היום עולה לו סוף היום לבנו אמר רבי יוסי מה צריכה ליה בנזיר טהור אבל בנזיר טמא פשיטא ליה שהן מצטרפין אמר רבי מנא קומי רבי יוסי לא כל שכן הוא ומה ימים שאין עולין

לא בנזירותו ולא בנזירות בנו את אומר מצטרפין ימים
שהן עולין בנזירותו ובנזירות בנו אינו דין שיצטרפו
אמר רבי יוסי

דף טו,א פרק ג הלכה ה גמרא תמן אינו ראוי לקבל
התרייה ברם הכא ראוי לקבל התרייה רבי בון בר חייה
בעא כמה דתימר תמן על דרבי אליעזר בתחילה והוא
שיהא לו מהיכן להפיל ובסוף אף על פי שאין לו מהיכן
להפיל אמר רבי זעירא קומי רבי מנא ולא מתניתא היא
ניטמא יום אחד ומאה סותר שלשים ורבי אליעזר
אומר לא סותר אלא שבעה א"ל שמענו שהוא סותר
שמענו שמביא קרבן טומאה :

דף טו,ב פרק ג הלכה ו משנה מי שנזר נזירות מרובה
השלים את נזירותו ואחר כך בא לארץ בית שמאי
אומרים נזיר שלשים יום ובית הלל אומרים נזיר
בתחלה מעשה בהילני המלכה שהלך בנה למלחמה
ואמרה אם יבא בני מן המלחמה אהא נזירה שבע שנים
ובא בנה מן המלחמה והיתה נזירה שבע שנים ובסוף
שבע שנים עלת לארץ והורוה בית הלל שתהא נזירה
עוד שבע שנים אחרות ובסוף שבע שנים ניטמאת
נמצאת נזירה עשרים ואחת שנה א"ר יהודה לא היתה
נזירה אלא ארבע עשרה שנה :

דף טו,ב פרק ג הלכה ו גמרא רבי יוסי בי רבי בון אמר
איתפלגון רבי חייה בר יוסף ורבי יוחנן חד אמר רבי
יהודה כב"ש וחרנה אמר סבר רבי יודה שלא נטמאה
כל עיקר אין תימר רבי יודה כב"ש ותני שלשים יום
וי"ד שנה לא תנינן מתני חדשים גבי שנים :

דף טו,ב פרק ג הלכה ז משנה מי שהיו שתי כיתי עדים
מעידות אותו אילו מעידין שנזר שתיים ואילו מעידין
שנזר חמש בית שמאי אומרים נחלקה העדות ואין כאן
נזירות ובית הלל אומרים יש בכלל חמש שתיים שיהא
נזיר שתיים :

דף טו,ב פרק ג הלכה ז גמרא רב אמר בכולל נחלקו אבל בפורט כל עמא מודיי יש בכלל ה' שתים שיהא נזיר שתים ר' יוחנן אמר במונה נחלקו אבל בכולל כל עמא מודיי נחלקה העדות אין כאן נזירות היי דינו כולל היי דינו מונה כולל אהן אומר תרתיי ואהן דמר ה' מונה אהן אמר חדא תרתיי ואהן אמר תלת ד' חמש רב אמר הכחש עדות בתוך עדות לא בטלה עדות ור' יוחנן אמר הכחש עדות בתוך עדות בטלה עדות דברי הכל מכחש עדות לאחר עדות לא בטלה אמר רבי יוחנן כדעתיה דמר רבי בא רבי חייה בשם רבי יוחנן הוחזק ממונה זה אומר מן הכיס מונה וזה אומר מן הצרור מונה הכחש עדות בתוך עדות אופי רב מודה שבטלה העדות

דף טז,א פרק ג הלכה ז גמרא מה פליגין בשהיו שני כיתי עדים אילו אומרים מן הכיס מנה ואילו אומרים מן הצרור מנה הכחש עדות בתוך עדות בטלה העדות וכרב לא בטלה העדות זה אומר במקל הרגו וזה אומר בסייף הרגו הכחש עדות בתוך עדות אופי רב מודה שבטלה עדות מה פליגין בשהיו שתי כיתות עדים אילו אומרים במקל הרגו ואילו אומרים בסייף הרגו הכחש עדות בתוך עדות בטלה העדות וכרב לא בטלה העדות אילו אומרים לדרום פנה ואילו אומרים לצפון פנה כל עמא מודו הכחש עדות בתוך עדות לא בטלה עדות חייליה דרב מן הדא רבי יודה ורייש אומר הואיל וזו וזו מודות שאינו קיים הרי אילו ינשאו ולא שמיע דמר רבי לעזר מודה רבי ליעזר בעדים מה בין עדים מה בין צרה לא חששו דבר צרה אצל חבירתה כלום מתניתא פליגא על רב אחד חקירות ואחד בדיקות בזמן שהן מכחישות זו את זו עדותן בטילה אמר רבי מנא פתר לה רב עד בעד אמר רבי אבין אפילו תימא כת בכת שנייא היא דיני נפשות דכתיב (דברים טז) צדק צדק תרדוף תני רבי ישמעאל בר רבי יוחנן בן ברוקה לא נחלקו על מי שהיו שתי כיתי עדים מעידות אותו שיהא נזיר בקל שבהן ועל מה נחלקו על שני עדים שבית שמאי אומרים

נחלקה העדות ואין נזירות ובית הלל אומרים יש בכלל
חמש שתיים שיהא נזיר שתיים:

מסכת נזיר פרק ד

דף טז, א פרק ד הלכה א משנה מי שאמר הריני נזיר
ושמע חבירו ואמר ואני ואני ואני כולן נזירין הותר
הראשון הותרו כולן הותר האחרון האחרון מותר וכולן
אסורין הריני נזיר ושמע חבירו ואמר פי כפיו ושערי
כשערו הרי זה נזיר הריני נזיר ושמעה אשתו ואמרה
ואני מיפר את שלה ושלו קיים הריני נזירה ושמע בעלה
ואמר ואני אינו יכול להפר:

דף טז, א פרק ד הלכה א גמרא כן היא מתניתא ואני
ואני מאן תנא וויס רבי יודה ברם כר"מ אני אני
מתניתא שהיו כולהם בתוך

דף טז, ב פרק ד הלכה א גמרא כדי דיבורו של ראשון
תני הותר האמצעי ממנו ולמטן מותר ממנו ולמעלן
אסור מתניתא אפילו אין כולהם בתוך כדי דיבורו של
ראשון אלא בתוך כדי דיבורו של זה וזה בתוך כדי
דיבורו של זה כמה הוא כדי דיבורו ר' סימון בשם
ריב"ל כדי שאילת שלום בין אדם לחבירו אבא בר בר
חנה בשם רבי יוחנן כדי שאילת שלום בין הרב לתלמיד
ויאמר לו שלום עליך רבי אחד שאמר הריני נזיר מאה
יום ושמע חבירו ואמר ואני מאה יום וחזר ואמר ואני
נעשה עיקר טפילה אחד שאמר הריני נזיר ואמר ואני
בתוך דיבורו של ראשון ושמע חבירו ואמר ואני בתוך
כדי דיבורו של שני הותר הראשון הותר השני הותר
השני לא הותר השלישי אחד שאמר הריני נזיר שתיים
ושמעו שנים ואמרו ואנו נזירין שתיים או כל אחד ואחד
שתיים הוא הותר הותרו הן הותרו הן לא הותר הוא
שנים שאמרו הרי אנו נזירין ושמע אחד ואמר ואני
תחת שניהן נזר או תחת כל אחד ואחד נזר הותרו הן
הותר הוא הותר הוא לא הותרו הן פי מן היין ראשי מן

התגלחת ידי מן הטומאה רגלי מן הטומאה ראשי נזיר כבידי נזירה נזיר הילוכי נזיר דיבורי נזיר לא אמר כלום למה שהתפיס את הנדר בדבר שהנשמה תלויה בו נדר נדר מה נדר שנאמר להלן דבר שהנשמה תלויה בו אף נדר שנאמר כאן דבר שהנשמה תלויה בו הותר הוא היא הותרה הותרה היא הוא לא הותר מה הן ואני מה את עבד לה באמן וקיים לך או יפה עשית דרבי חייה רובה ורבי הושעיה רובה תני האשה שנזרה בנזיר ושמע בעלה ואמר לה מה ראית שתזורי מדוע עשית שנזרת ולא הייתי רוצה שתזורי אין כאן נדר אין כאן שבועה לא אמר כלום אבל אם אמר יפה עשית שנזרת וכך הייתי רוצה שתזורי ואילו לא נזרת הייתי מזירך תני רבי חייה כולהם אינו יכול להפר תני רבי הושעיה כולהם יכול להפר עד שיאמר באמן וקיים לך עוד אינו יכול להפר :

דף טז, ב פרק ד הלכה ב משנה הריני נזיר ואת ואמרה אמן מיפר את שלה ושלו בטל הריני נזירה ואתה שמע בעלה ואמר ואני אינו יכול להפר :

דף יז, א פרק ד הלכה ב גמרא הותרה היא הותר הוא הותר הוא לא הותרה היא ר' אבהו בשם ר' יוחנן מפני שהוא כתולה נדרו בה באומר על מנת ואת רבי אבהו בשם רבי יוחנן הבעל שאמר אין כאן נדר אין כאן שבועה לא אמר כלום זקן שאמר מופר לך בטל לך לא אמר כלום אלא זה כהילכתו וזה כהילכתו הבעל אומר מופר לך בטל לך וזקן אומר אין כאן נדר אין כאן שבועה :

דף יז, א פרק ד הלכה ג משנה האשה שנזרה בנזיר והיתה שותה ביין ומיטמאה למתים הרי זו סופגת את הארבעים היפר לה בעלה והיא לא ידעה שהיפר לה בעלה והיתה שותה ביין ומיטמאת למתים אינה סופגת את הארבעים רבי יהודה אומר אם אינה סופגת את הארבעים תספוג מכות מרדות :

דף יז, א פרק ד הלכה ג גמרא מלקות תורה ארבעים חסר אחת אומדין אותו אם יש מלקין אותו ואם לאו אין מלקין אותו מכת מרדות חובטין אותו עד שיקבל או עד שתצא נפשו כתיב (במדבר ל) וה' יסלח לה מגיד שטעונה סליחה כשהיה ר' יעקב מגיע לפסוק זה היה אומר מי שנתכוון שיעלה בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר כשירה צריך כפרה המתכוין שיעלה בידו בשר חזיר ועלה בידו בשר חזיר על אחת כמה וכמה תני האשה שנדרה בנזיר ושמעה חבירתה ואמרה ואני ושמע בעלה של ראשונה ואמר מותר ליד הראשונה מותרת והשנייה אסורה רבי שמעון אומר אם אמרה לא נתכוונתי אלא להיות כמותה וכיוצא בה אף השנייה מותרת תמן תנינן רבי לעזר אומר עד שיאמר שבועה באחרונה רבי שמעון אומר עד שיאמר שבועה על כל אחת ואחת אמר רבי יוחנן דברי רבי שמעון נמצא שאין בידו חטים פטור על השאר אמר רבי אבא אף רבי יודה מודה בה נמצא שאין בידו חטין מהו שתחול עליו שאר המינין חברייא אמרין לא חלה רבי זעירא אמר חלה א"ר יעקב בר אחא מתניתא מסייע לחברייא האשה שנדרה בנזיר ושמעה חבירתה ואמרה ואני ושמע בעל הראשונה והיפר לה הראשונה מותרת והשנייה אסורה רבי שמעון אומר אם אמרה לא נתכוונתי אלא להיות כמותה וכיוצא בה אף השנייה מותרת מפני שאמרה להיות כמותה וכיוצא בה הא אם לא אמרה להיות כמותה וכיוצא בה הראשונה מותרת והשנייה אסורה

דף יז, ב פרק ד הלכה ג גמרא מה אם תמן שאין שם עיקר נזירות את אומר חלה כאן שיש כאן עיקר שבועה לא כל שכן מהו דא"ר יוחנן דברי ר' שמעון נמצא שאין בידו חיטין ופטור על השאר במתפיש באומר שעורין יהו כחיטין כוסמין יהו כחיטין פשיטא דא מילתא לא היפר לה בעלה של ראשונה ועברה על נדרה לוקה שנייה מהו שתלקה אמר רבי יוסה מאחר שזו לוקה זו לוקה אמר רבי לא רבי שמעון היא ותיעשה שנייה כאומרת

הריני נזירה לאחר עשרים יום ר' שמעון כדעתיה רבי שמעון פוטר שלא נתנדב כדרך המתנדבין :

דף יז, ב פרק ד הלכה ד משנה האשה שנדרה בנזיר הפרישה את בהמתה ואחר כך היפר לה בעלה אם שלו היתה בהמה תצא ותרעה בעדר ואם משלה היתה בהמה החטאת תמות ועולה תיקרב עולה ושלמים יקרבו שלמים ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם היו לה מעות סתומים יפלו לנדבה מעות מפורשים דמי חטאת ילכו לים המלח לא נהנין ולא מועלין דמי עולה יביאו עולה ומועלין בהן דמי שלמים יביאו שלמים ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם :

דף יז, ב פרק ד הלכה ד גמרא הא ליקדש קדשה אלא בשנתן לה אחר מתנה ואמר לה על מנת שלא יהא לבעליך רשות בהן שלה הן אמר רבי מתנייה במשלטת על נכסיו ואם בא ומיחה לא קדשה ואם לאו קדשה תמן את מוצא אומר תרעה בעדר וכא את אמר אכן

דף יח, א פרק ד הלכה ד גמרא תמן הזקן עוקר את הנדר מעיקרו ברם הכא אינו עוקר אלא מיכן ולבא מי היפר את שעליה אמר ר' יוסי בן חנינה גזירת הכתוב היא הפר את נדרה הפר את מה שעליה מי שהוא היפר נדרה הוא מיפר מה שעליה תני אין טעונין לא לחם ולא זרוע ר' בון בר חייה בריה דרבי שמעון בעי שלמים באין לאחר מיתה מהו שיטענו לחם חזר ומר וכן בחיים לא על הבטלה הן באין את אמר טעונין לחם וכא טעונין לחם א"ר יוסה פשיטה לרבי בון בר חייה בשלמים הבאין לאחר הפרה שאין טעונין לחם מה בין מיתה מה בין הפרה מיתה כבר נראו להיטען לחם הפרה לא נראו להטען לחם תני אשם לאחר הפרה אין אשם לאחר מיתה מתה אין אשמה קרב היפר לה אשמה קרב מיתה אין אשמה קרב שאין לך אשם קרב לאחר מיתה היפר לה אשמה קרב שאין לך אשם בא על הבטלה כזה תמן תנינן מותר נזירים לנזירים מותר נזיר לנדבה אמר רב חסדא והוא שקרבה חטאתו בסוף ואם קרבו שלמיו

בסוף מותרו שלמים אמר רבי זעירא אפילו קרבו שלמיו לבסוף הלכה אחת היא בנזיר שתהא מותרו נדבה מתניתא מסייע לדין ומתניתא מסייע לדין מתניתא מסייעא לרבי זעירא אילו הן מעות סתומין כל שדמי חטאות מתות מעורבות בהן ואפי' הפריש דמי חטאות מתות מתוכן מעות סתומין הן מתניתא מסייע לרב חסדא אילו לחטאתי והשאר לנזירותי ומת מועלין בכולן ואינן מועלין במקצתן ולא אמר ואם מת יפלו בנדבה אמר רב חסדא מותר לחם נזיר ירקב אמר רבי יוסי ויאות להקריבו בפ"ע אי אתה יכול שאין לך לחם קרב בפ"ע להקריבו עם נזירות אחרת אין את יכול שאין לך נזירות באה בלא לחם לפום כן צריך לומר מותר לחם נזיר ירקב סברין מימר הוא מותר לחמו הוא מותר נסכיו אמר רבי יוסי בי רבי בון מותר נסכיו

דף יח, ב פרק ד הלכה ד גמרא קדשי קדשים אינון יפלו לנדבה על דעתיה דרבי יוסי בי רבי בון שמואל ורב חסדא ורבי אלעזר שלשתן אמרו דבר אחד רב חסדא ההן דהכא שמואל דמר רבי יוסי עד דאנא תמן שמעית קל רב יהודה שאל לרבי שמואל הפריש שקלו ומת א"ל יפלו לנדבה מותר עשירית האיפה שלו רבי יוחנן אמר יוליכם לים המלח רבי לעזר אומר יפלו בנדבה רבי בא בשם רב מעות סתומין אין בהמה סתומה אמר רב ששת ותני כן יכול לא יצא בקרבן אביו בבהמה שהפריש מן הקלה לחמורה ומן החמורה לקלה מן הקלה לקלה ומן החמורה לחמורה שכן אינו מגלח על בהמת אביו נזירות אבל יצא בקרבן אביו במעות שהפריש מן הקלה לחמורה ומן החמורה לקלה ומן הקלה לקלה ומן החמורה לחמורה שכן הוא מגלח על מעות נזירות בזמן שהן סתומין לא בזמן שהן מפורשין תלמוד לומר (ויקרא ד) קרבנו בקרבנו הוא יוצא אינו יוצא בקרבנו של אביו כשהוא אצל המעות הוא מזכיר סתומין בהמה אין עליה הילכות סתומין בתחילה יש עליה הילכות סתומין בסוף מעות יש עליהן הילכות סתומין בתחילה ואין עליהן הילכות סתומין בסוף

מעוֹת יש עליהן הלכות סתומין בתחילה דתנינן היו לו מעוֹת סתומין יפלו לנדבה בהמה אין עליה הילכות סתומין בתחלה דתנן רבן שמעון בן גמליאל אומר הביא שלש בהמות ולא פירש מעוֹת אין עליהן הילכות סתומין בסוף דתנן אילו לחטאתי ושאר לשאר נזירותי ומת מועלין בכולן ואין מועלין במקצתן בהמה יש עליה הילכות סתומין בסוף בשהביא מעוֹת וחיללן על בהמה הפריש חמור כמפריש מעוֹת הפריש שור רבי יוסי בי רבי בון רבי חייה בר לולייני תריהון אמרין בשם שמי חד אמר כמפריש מעוֹת וחד אמר כמפריש בהמה :

דף יח,ב פרק ד הלכה ה משנה נזרק עליה אחד מן הדמים אינו יכול להפר רבי עקיבה אומר אפילו נשחטה עליה אחת מכל הבהמות אינו יכול להפר בד"א בתגלחת הטהרה אבל

דף יט,א פרק ד הלכה ה משנה בתגלחת הטומאה יפר שהוא יכול לומר אי איפשי באשה מנוולת רבי אומר אף בתגלחת הטהרה יפר שהוא יכול לומר אי איפשי באשה מגולחת :

דף יט,א פרק ד הלכה ה גמרא מיפר לה מפני שעה רבי יוסי בי רבי בון בשם רבי יסא בן חנינא גזירת הכתוב היא הפר נדריה היפר מה שעליה בשעה שהוא מיפר נדריה מיפר מה שעליה אמר רבי לעזר דרבי שמעון היא אמר רבי יוחנן דברי הכל היא משניתק מלא תעשה לעשה רבנין אמרין (במדבר ו) ואחר ישתה הנזיר יין אחר כל המעשים הללו רבי שמעון אומר אפילו אחר מעשה יחידי אמר חזקיה מתניתא מסייע לרבי לעזר במה דברים אמורים בתגלחת טהרה אבל בתגלחת טומאה יפר שהוא יכול לומר אי איפשי באשה מנוולת הא תגלחת טהרה אינה מנוולת מאן דאית ליה תגלחת אינה מנוולת לא רבי שמעון אמר רבי יוסי בר אבון אוף רבי דכוותה רבי אומר אוף בתגלחת טהרה יפר שהוא יכול לומר אי איפשי באשה מגולחת ויימר אי איפשי באשה מנוולת ומגולחת אמר רבי יונתן לא

אמר ר' עקיבה אלא בחטאת שחטאת פסולה שלא לשמה מעתה אפילו בחיים אינה נמסרת לגבוה אלא בשחיטה:

דף יט, א פרק ד הלכה ו משנה האיש מדיר את בנו בנזיר ואין האשה מדרת את בנה בנזיר

דף יט, ב פרק ד הלכה ו משנה כיצד גילח או שגילחוהו קרובים מיחה או שמיחוהו קרובים היתה לו בהמה מופרשת החטאת תמות והעולה תיקרב עולה ושלמים יקרבו שלמים ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם היו לו מעות סתומים יפלו לנדבה מעות מפורשים דמי חטאת ילכו לים המלח לא נהנין ולא מועלין דמי עולה יבואו עולה ומועלין בהן דמי שלמים יביא שלמים ונאכלין ליום אחד ואינן טעונין לחם האיש מגלח על נזירות אביו ואין האשה מגלחת על נזירות אביה כיצד מי שהיה אביו נזיר והפריש מעות סתומין על נזירותו ומת ואמר הריני נזיר על מנת שאגלח על נזירות מעות אבא אמר רבי יוסי הרי אלו יפלו לנדבה אין הוא מגלח על נזירות אביו ואי זהו שהוא מגלח על נזירות אביו מי שהיה הוא ואביו נזירים והפריש אביו מעות סתומין לנזירותו ומת זהו שהוא מגלח על נזירות אביו:

דף יט, ב פרק ד הלכה ו גמרא (ויקרא יג) איש אין לי אלא איש אשה מניין תלמוד לומר צרוע בין איש בין אשה בין קטן אם כן למה נאמר איש לענין שלמטון האיש פורע ופורם אין האשה פורעת ופורמת האיש מדיר והאיש מגלח רבי יוחנן בשם רבי מאיר כ"ד דברים מקולי בית שמאי ומחומרי בית הלל וזה אחד מהן בית שמאי אומרים אין האיש מדיר את בנו בנזיר ובית הלל אומרים מדיר בנו בנזיר תני בניזרי מרחם אית דבעי מימר עד שיביא שתי שערות אית דבעי מימר עד שיבא לעונת נדרים הכל מודין שאם יבא לעונת נדרים שאינו מזירו גילח או שגילחוהו קרובים מיחה או שמיחוהו קרובים בכל לשונות כמי שמיחה ישב לו לפני הספר כמי שלא מיחה קרוב מהו שימחה מהו

שתחול עליו נזירותו ונזירות אביו כאחת מעשה בי רבי חנינה בן חנינה שהדירו אביו והיה רבן שמעון בן גמליאל בודקו אם הביא שתי שערות אמר לו מפני מה אתה בודקיני אם נזירות אבא עלי הריני נזיר ואם לאו הריני נזיר מכבר עמד רבן גמליאל ונשקו על ראשו ואמר לו בטוח אני שאי את יוצא מן הזקנה עד שתורה הוראות בישראל אמר רבי אלעזר בר צדוק אני ראיתיו יושב ודורש ביבנה ר' אחא ר' אימי אמר רבי יוסי בן חנינה שאל מליקת העוף שלו מהו שתיאכל עד דאת מקשי לה למליקת העוף קשיתה לשחיטת העוף תמן ספק אחד וכא שני ספיקות אמר רבי מני ואפילו הכא ספק אחד הוא כהדא דתני הנוחר והמעקר אין בו משום שחיטת חולין בעזרה רבנין דקיסרין בשם רבי יוסי בן חנינה אפילו ספק אחד אינו כמאן דאמר אין שחיטת העוף

דף כ"א פרק ד הלכה ו גמרא מחוורת מדבר תורה (במדבר יא) וישטחו להם שטוח וישטחו להם שחוט עד כדון בשוין הוא ובנו נזיר אחת הוא נזיר אחת ובנו נזיר שתיים הוא נזיר טהור ובנו נזיר טמא הוא נזיר טמא ובנו נזיר טהור מאי טעמא דרבי יוסי (שם) קרבנו לה' על נזרו שיקדום נזרו לקרבנו ולא שיקדום קרבנו לנזרו הוון בעיי מימר רבי יהודה יודי לרבי יוסי אשכחיה אמר לא דו מודו לדו ולא דו מודו לדו:

מסכת נזיר פרק ה

דף כ"א פרק ה הלכה א משנה בית שמאי אומרים הקדש טעות הקדש ובית הלל אומרים אינו הקדש כיצד אמר שור שחור שיצא מביתי ראשון הרי הוא הקדש ויצא לבן בית שמאי אומרים הקדש ובית הלל אומרים אינו הקדש דינר זהב שיעלה בידי ראשון הרי הוא הקדש ועלה של כסף בית שמאי אומרים הקדש ובית הלל אומרים אינו הקדש חבית של יין שתעלה

לידי ראשונה הרי הוא הקדש ועלה של שמן בית שמאי
אומרים הקדש ובית הלל אומרים אינו הקדש :

דף כ,א פרק ה הלכה א גמרא תמן תנינן המתכוין
לומר תרומה ואמר מעשר מעשר ואמר תרומה עולה
ואמר שלמים שלמים ואמר עולה אמר רבי ירמיה בא
לומר חולין ואמר עולה קדשה אמר רבי יוסי במתכוין
להקדיש אנון קיימין אלא שהוא טועה משום דבר אחר
היא מתניתא מה היא על דעתיה דרבי ירמיה במחלוקת
על דעתיה דרבי יוסי דברי הכל (ויקרא ה) בשפתים לא
בלב יכול שאני מוציא את הגומר בלב ת"ל לבטא
שמואל אמר הגומר בלב אינו חייב עד שיוציא בשפתיו
והתני (שמות לה) כל נדיב לב זה הגומר בלב אתה אומר
זה הגומר בלב או אינו אלא המוציא בשפתיו כשהוא
אומר (דברים כג) מוצא שפתיך תשמור ועשית הרי
המוציא בשפתיו אמור הא מה אני מקיים כל נדיב לב
זה הגומר בלב

דף כ,ב פרק ה הלכה א גמרא מאן דמר שמואל לקרבן
תמן תנינן המכנס מעות ואמר הרי אילו לשקלי בית
שמאי אומרים מותרן נדבה ובית הלל אומרים מותרן
חולין שאביא מהן שקלי שוין שמותרן חולין אילו
לחטאתי שוין שמותריהן נדבה שאביא מהן חטאתי
שוין שמותריהן חולין ר' יוסי בשם רבי אלעזר מה
פליגא במכנס פרוטרוט אבל באומר אילו כל עמא מודי
שהמותר נדבה רבי חזקיה רבי ביבי בשם רבי לעזר מה
פליגא במכנס פרוטרוט אבל באומר אילו כל עמא
מודיי שהמותר חולין אמר רבי חזקיה מתניתא מסייע
לרבי ביבי אמר רבי שמעון מה בין שקלים לחטאת אלא
שהשקלים יש להן קיצבה מה נן קיימין אם באומר
שאביא מהן שקלים כל עמא מודיי שהמותר חולין אם
באומר שאביא מהם חטאתי כל עמא מודיי שהמותר
חולין אלא כן אנון קיימין באומר אילו שקלים על ידי
שקצבתן מן התורה מותרן חולין חטאת על ידי שאין
קצבתן מן התורה מותרה נדבה מה עבד לה רבי יוסי
פתר לה במכנס פרוטרוט כב"ה הפריש שקלו סבור הוא

שהוא חייב ונמצא שאינו חייב לא קדש הפריש שנים סבור שחייב שנים ונמצא שאינו חייב אלא אחת אותו השני מה את עבד ליה סבר שהוא חייב ונמצא שאינו חייב באומר אילו נישמענינה מן הדא הפריש חטאתו סבור שהוא חייב ונמצא שאינו חייב לא קדשה הפריש שנים סבר שהוא חייב שנים ונמצא שאינו חייב אלא אחת אותה השנייה מה את עבד לה סבור שחייב ונמצא שאינו חייב או באומר אילו אלא רועה הכא נמי אילו לנדבה היאך אתה אומר אילו תמן תנינן האומר הרי עלי במחבת

דף כא, א פרק ה הלכה א גמרא והביא במרחשת במרחשת והביא במחבת רבי יוסי בשם רבי שמעון בן לקיש דבית שמאי היא דבית שמאי אומרים הקדש טעות הקדש רבי זעירא בעא קומי רבי יוסי ולמה לי נן פתרין לה דברי הכל באומר במחבת אמרתי אבל אם אמר הרי עלי במחבת וחזר ואמר במרחשת יצא אתא רבי חנינא ורבי יסא בשם רבי יוחנן דברי הכל היא ר' ירמיה בעי אמר הרי עלי או במחבת או במרחשת וחזר ואמר במחבת וחזר ואמר במרחשת רבי יודה בר פזי בשם רבי אחא רבי חמא בשם רבי יוסי קובעין אפילו בפה סברין מימר אפילו ימים טובים קובעין אפילו כלים קובעין תמן תנינן ר' יוסי בי ר' יודה אומר עשה שוגג כמזיד בתמורה ולא עשה שוגג כמזיד במוקדשין חזקיה אמר לשוגג בלא תעשה ולממיר בלא תעשה אבל אם בא לומר חולין ואמר עולה לא קדשה אמר ר' יוחנן בא לומר חולין ואמר עולה קדשה אבל אם בא לומר עולה ואמר חולין לא קדשה ותייא דרבי יוחנן ברבי יוסי בי רבי יודה בתמורה כפתרה דרבי ירמיה על דבית שמאי במוקדשין על דעתיה דר' יוחנן ניחא עשה שוגג כמזיד בתמורה ולא עשה שוגג כמזיד במוקדשין במקדיש בכור ומי קדש לא כן אמר רבי חייה ורבי אחא רבי יסא בשם ר' יוחנן הקדיש בכור עולה למזבח אפילו לדמים לא קדש הקדיש בעל מום למזבח אפילו

בתמורה לא קדשה אלא המקדיש בעל מום עובר ומחובר הוא למכות אמר רבי יודן אבוי דרבי מתניה

דף כא, ב פרק ה הלכה א גמרא תיפטר במקדש תמימין לבדק הבית רבי יוסי בי רבי יודה בשיטת אביו הקדיש תמימים לבדק הבית עובר בעשה מניין בלא תעשה תלמוד לומר (ויקרא כב) וידבר ה' אל משה לאמר לאו אמור דברי ר' יודה רבי הוה יתיב מתני בפרשת אין ממירין בבכור וחליף אבוי דבר פדיה חמתיה רבי אמר אנא ידע מה <אנא> אמר כדון אנא מימר וידבר ה' אל משה לאמר לא יימר דברי רבי יודה וכתוב כן דמר רבי אמי בשם רבי יוחנן גורעין לדרוש מתחילת הפרשה לסופה רבי חנינה בשם רבי ירמיה ואפילו באמצע התיבה (ויקרא ב) ויצקת עליה שמן מנחה היא ויצקת משמן מנחה לרבות כל המנחות ליציקה תמן תנין שום היתומין ל' יום שום הקדש ס' יום ומכריזין בבקר ובערב אמר רבי מנא רבי ליעזר חשש על הערמה רבי יהושע לא חשש על הערמה אמר רבי יוסי בי רבי בון אתיא דרבי אליעזר כבית שמאי ודרבי יהושע כבית הלל דרבי אליעזר כבית שמאי דבית שמאי אומרים אין אדם נשאל על הקדישו והוא דהוה אמר צריך להדיר הנייה ודרבי יהושע כבית הלל דבית הלל אומרים אדם נשאל על הקדישו והוא דהוה אמר אינו צריך להזיר הנייה מה נפשך תהא בו האיש הוה שישאל על הנייתו מודה רבי יהושע בערב שהוא צריך להדיר הנייה מה אמר רבי יהושע במתנה מכיון שהוא נותן מתנה בעין יפה אינו צריך להדיר הנייה או מאחר שהורע כוחו והוא חוזר בו צריך להדיר הנייה

דף כב, א פרק ה הלכה א גמרא נישמענה מן הדא קריבתיה דרבי חגיי הוה בעל חייב קרטס אתא מרי חובא וטרף אתא עובדא קומי דרבי אחא אמר צריך להדיר הנייה רבי יוסי אמר אין צריך להדיר הנייה אמרין חבריא קומי רבי אחא ורבי יוסי יאות אמר ר' אחא דאין חוזר הוא עליה לא אתי מרי חובה וטרף אמר לון פרה פרנון אמר רבי חגיי משה יאות אמר רבי

יוסי ונפק עובדא כרבי אחא תמן את אמר תצא ותרעה בעדר וכא את אמר אכין אמר רבי יוסי בי רבי בון תמן לנזירותו נשאל מכח נזירות יצאו קרבנותיו לחולין רבי ירמיה בשם רבי חונה רבי חזקיה ורבי אחא בשם רבי יוחנן כל עמא מודיי שאין נשאל על תמורתו מה פליגין בהקדישו שבית שמאי אומרים כשם שאין אדם נשאל על תמורתו כך אין נשאל על הקדישו בית הלל אומרים אדם נשאל על הקדישו ואין נשאל על תמורתו רבי שמעון בן לקיש בשם בר קפרא את תופשו משם שור משם ראשון שור שחור שיצא מבית ראשון ויצא לבן ויצאו שחורין אחריו את תופשו משום ראש לשחורים שור לבן שיצא מבית ראשון ויצא שחור ויצאו לבנים אחריו את תופשו משום ראש ללבנים שור שעמד על האבוס ונמצא רבוץ רבוץ ונמצא עומד יהא בה כהדא דמר רבי אבהו בשם רבי יוחנן נתכוון לתרום כדי חיטין ותרום שעורים בלילה לא עשה כלום ביום מה שעשה עשוי שחמתית ונמצאת אגרון אפילו ביום לא עשה כלום

דף כב,ב פרק ה הלכה א גמרא איל לא כלום עגל אין דכתיב (ויקרא ט) ועגל בן בקר לחטאת כבש לא כלום סלעים לא כלום פרוטרוט לא כלום דינר זהב קדש :

דף כב,ב פרק ה הלכה ב משנה מי שנדר בנזיר ונשאל לחכמים ואסרו מונה משעה שנזר נשאל לחכמים והתירו והיתה לו בהמה מופרשת תצא ותרעה בעדר אמרו בית הלל לבית שמאי אין אתם מודין בזה שהוא הקדש טעות שתצא ותרעה בעדר אמרו להן בית שמאי אי אתם מודין במי שטעה וקרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי שהוא מקודש אמרו להן בית הלל לא השבט קידשו ומה אילו טעה והניח את השבט על השמיני או על שנים עשר שמא עשה כלום אלא כתוב שקידש את העשירי והוא קידש את התשיעי ואת אחד עשר :

דף כב, ב פרק ה הלכה ב גמרא תני בית שמאי אומרים משעה שנשאל וב"ה אומרים משעה שנזר מה נן קיימין אם בשגילגל בנזרו כל עמא מודיי משעה שנשאל אם בשלא גילגל בנזרו כל עמא מודיי משעה שנזר אלא כי נן קיימין בשעתיד לישאל בית שמאי אומרים מכיון שעתיד לישאל מגלגל הוא ובית הלל אומרים אילו גילגל לא היה נשאל הרי שנזר והיה מגלגל בנזרו אין נשאלין לו אלא אם כן נהג בהן באיסור כימים שנהג בהן בהיתר דברי רבי יודא אמר רבי יסא במה דברים אמורים בנזרו מרובה אבל בנזרו ממועט דיו שלשים יום ומה בין נזרו מרובה לנזרו ממועט אלא אכן הוא במה דברים אמורים בזמן שגילגל בנזרו זמן מרובה אבל גילגל בנזרו זמן ממועט דיו שלשים מה נן קיימין בשגילגל בטומאה כל עמא מודיי שסתר הכל אם בשלא גילגל אלא בתגלחת כל עמא מודיי שלא סתר אלא שלשים יום אלא כן אנן קיימין בשגילגל ביין בעומד בתוך נזירותו אבל בעומד לאחר נזירותו אכל סתר

דף כג, א פרק ה הלכה ב גמרא תמן תנינן קרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי שלשתן מוקדשין התשיעי נאכל במומו והעשירי מעשר ואחד עשר קרב שלמים (ויקרא כז) יהיה קודש מלמד שהקדושה חלה על התשיעי ועל אחד עשר יכול יקרבו שניהן ת"ל (שם) בקר בקר לרבות אחד עשר מן הבקר להוציא את התשיעי מה ראית לרבות אחד עשר ולהוציא תשיעי אחר שריבה הכתוב מיעט שתימצא אומר אימתו הקודש עושה תמורה לפניו או לאחריו הוי אומר לאחריו מרבה אני אחד עשר שהוא אחר הקדושה ומוציא אני את התשיעי שהוא לפני הקדושה עד כדון כסבור בו שהוא עשירי וקרוי עשירי היה יודע בו שהוא תשיעי וקרייו עשירי חברייה אמרין קדש רבי יודן אמר לא קדש מתניתא מסייע לחברייא אמרו בית הלל לבית שמאי אין אתם מודין שתצא ותרעה בעדר אמרו להן בית שמאי אי אתם מודין במי שטעה וקרא לתשיעי עשירי ולעשירי תשיעי ולאחד עשר עשירי

שהוא מקודש ואינן מקבלין מנהון דלא כן יתיבונון מה אתם משיבין אותנו מן דבר שהיה קדוש אלא בטעות על דבר שהוא קדוש בין בטעות בין שלא בטעות כיי דמר רבי אמי עשירי הוּו בתשובה או ייבא כיי דמר רבי נסא כאינש דאית ליה תרין טעמין ומתיב חד מנהון :

דף כג,א פרק ה הלכה ג משנה מי שנזר בנזיר והלך להביא את בהמתו ומצאה שנגנבה אם עד שלא נגנבה בהמה נזר הרי זה נזיר אם משנגנבה בהמה נזר אינו נזיר זו טעות טעה נחום איש המדי כשעלו נזירים מן הגולה ומצאו בית המקדש חרב אמר להן נחום איש המדי אילו הייתם יודעים שבית המקדש עתיד ליחרב גוזרים הייתם אמרו לו לאו והתירן נחום איש המדי וכשבא דבר אצל חכמים אמרו כל שנזר עד שלא חרב בית המקדש נזיר ומשחרב בית המקדש אינו נזיר :

דף כג,א פרק ה הלכה ג גמרא מה אנן קיימין אם בשראה בהמה עוברת בשוק ואמר הריני נזיר על בהמה זאת שעברה אפילו משנגנבה בהמה נזיר אם כסבור שיש לו ונמצא שאין לו כך אנו אומרים היה עשיר והעני תיפקע ממנו נזירותו אלא אכן אנן קיימין באומר הריני נזיר על הבהמה שיש לי בתוך הבית והלך ומצאה שנגנבה אם עד שלא נגנבה הבהמה נזר הרי זה נזיר אם משנגנבה הבהמה נזר אין זה נזיר תלמידוהי דר' חייה בר לוליינא אמרין רבי יהודה שאל החזירוה הגנבים בלילה למפרע חזר עליו נזירותו או מיכן ולבא זו טעות טעה נחום איש המדי מה טעה שפתח להם

דף כג,ב פרק ה הלכה ג גמרא בנולד אמר להם נחום איש המדי אילו הייתם יודעין שבית המקדש עתיד ליחרב נודרין הייתם אמר רבי זעירא הוה צריך מימר לון לא הייתם יודעין שכבר נתנבאו הנביאים לכם שבית המקדש עתיד ליחרב לא הוות כנולד אמר לון רבי הילא עוד הוא כנולד יכלין הוון מימר ידעין הויןן אלא הויןן סברין דמיליאיא רחיקין (יחזקאל מב) החזון אשר הוא חוזה לימים רבים תני שלש מאות נזירין עלו

בימי שמעון בן שטח מאה וחמשים מצאו להם פתח ומאה וחמשים לא מצאו להם אתא גבי ינאי מלכא אמר ליה אית הכא תלת מאוון נזירין בעיי תשע מאוון קרבנין הב את פלגא מן דידך ואנא פלגא מן דידי שלח ליה ארבע מאה וחמשים אזל לישנא בישא אמר ליה לא יהיב מדידיה כלום שמע ינאי מלכא וכעס שמע שמעון בן שטח וערק לבתר יומין סלקין בני נש רברבי ממלכותא דפרס אמרו ליה נהירין הוינן דהוה גברא חד סב והוה אמר קומינן מילין דחכמה תני לון עובדא אמרו לון שלח אייתיתיה שלח יהב ליה מילה ואייתיתיה אתא יתב ליה בין מלכא למלכתא אמר ליה למה אפליתה בי אמר ליה אנא לא אפליתי בדך את מממונדך ואנא מן אורייתא דכתיב (קוהלת ז) כי בצל החכמה בצל הכסף אמר ליה ולמה ערקת אמר ליה שמעית דמרי כעס עלי וקיימית הדין קרא (ישעיהו כו) חבי כמעט רגע עד יעבר זעם וקרא עלוי (קוהלת ז) ויתרון דעת החכמה תחיה בעליה אמר ליה ולמה יתבן בין מלכא למלכתא אמר ליה בסיפרא דבר סירה כתיב סלסלה ותרוממך ובין נגידיס תושיבך אמר הבו ליה כסא וניבריך יבון ליה כסא ומר נברך על המזון שאכל ינאי וחביריו אמר ליה עד כדון את בקשיותך אמר ליה ומה נימור נברך על המזון שלא אכלנו אמר ייבון ליה ואכל ואמר נברך על המזון שאכלנו אמר רבי יוחנן חלוקין על שמעון בן שטח רבי ירמיה אמר על הראשונה רבי בא אמר על השניה מחלפה שיטתיה דרבי ירמיה תמן צריכא ליה וכא פשיטא ליה הן דצריכא ליה כרבנן הן דפשיטא ליה כרבן שמעון בן גמליאל דתני עלה היסב וטבל עמהן אע"פ שלא אכל עמהן כזית דגן מזמנין דברי חכמים רבי יעקב בר אחא בשם רבי יוחנן לעולם אין מזמנין עליו עד שיאכל כזית דגן דתני שנים בפת ואחד בירק מזמנין מתניתא דרבן שמעון בן גמליאל :

דף כג, ב פרק ה הלכה ד משנה היו מהלכין בדרך ואחר בא כנגדן אמר אחד מהן הריני נזיר שזה איש פלוני

ואחר אמר הריני נזיר שאינו הוא הריני נזיר שאחד
מכם נזיר שאין אחד מכם נזיר ששניכם נזירין שכולכם
נזירין בש"א כולן נזירין וב"ה אין נזיר אלא מי שלא
נתקיימו דבריו ורבי טרפון אומר אין אחד מהן נזיר

דף כד, א פרק ה הלכה ד משנה הרתיע לאחוריו אינו
נזיר ר"ש אומר יאמר אם היה כדברי הריני נזיר חובה
ואם לאו הריני נזיר נדבה ראה את הכוי ואמר הריני
נזיר שזה חיה הריני נזיר שאין זה חיה הריני נזיר שזה
בהמה הריני נזיר שאין זה בהמה הריני נזיר שזה חיה
ובהמה הריני נזיר שאין זה לא חיה ולא בהמה הריני
נזיר שאחד מכם נזיר שאין אחד מכם נזיר ששניכם
נזירין שכולכם נזירין הרי כולן נזירין :

דף כד, א פרק ה הלכה ד גמרא כיני מתניתא מי
שנתקיימו דברים לשון הפוך הוא דלא קברת ברה תני
רבי יהודה אומר משום רבי טרפון אין אחד מהן נזיר
שאין נזירות אל על התרייה הדא היא דרבי יהודה אמר
ספק נזירות מותר מה נן קיימין אם בשזה אומר ראובן
וזה אומר שמעון מה נפשך ראובן הוא נזיר הוא שמעון
הוא נזיר הוא אלא כי נן קיימין בשזה אומר ראובן וזה
אומר שמעון הרתיע לאחוריו אינו לא ראובן ולא
שמעון אינו נזיר הדא היא דר"ש אומר אינו מביא קרבן
עד שיהיה תני וכולן מונין תשעה נזירות והא אינון
עשר אי איפשר שלא נתקיימו דברי אחד מהן אמר רבי
יסא דבית שמאי היא דבית שמאי אומרים הקדש
טעות

מסכת נזיר פרק ו

דף כד, א פרק ו הלכה א משנה שלשה מינין אסורין
בנזיר הטומאה והתגלחת והיוצא מן הגפן וכל היוצא
מן הגפן מצטרפין זה עם זה ואינו חייב עד שיאכל מן
הענבים כזית משנה ראשונה עד שישתה רביעית יין רבי

עקיבה אומר אפילו שרה פיתו ביין ויש בה כדי לצרף
כזית חייב :

דף כד, ב פרק ו הלכה א גמרא הטומאה דכתיב (במדבר
ו) כל ימי הזירו לה' על נפש מת לא יבא תגלחת דכתיב
(שם) כל ימי נדר נזרו תער לא יעבר על ראשו היוצא מן
הגפן דכתיב (שם) כל ימי נזרו מכל אשר יעשה מגפן
היין וגומר תני רב זכיי קומי רבי יוחנן זיבח וקיסר
וניסך בהעלם אחד חייב על כל אחת ואחת א"ל רבי
יוחנן בבלייא עברת בידך תלתא נהרין ואתבדת ואינו
חייב אלא אחת עד דלא יתברינה בידיה יש כאן אחת
ואין כאן הנה מן דתברה בידיה יש כאן הנה ואין כאן
אחת רבי בא בר ממל בעא קומי רבי זעירא ויהא חייב
על כל אחת כמה דתימא בשבת (שמות כ) לא תעשה כל
מלאכה כלל (שמות לה) לא תבערו אש בכל
מושבותיכם פרט והלא הבערה בכלל היה ויצא מן
הכלל ללמד מה הבערה מיוחדת מעשה יחידים וחייבין
עליה בפני עצמה אף כל מעשה ומעשה שיש בו לחייב
עליו בפני עצמו וכא (שמות כ) לא תעבדום כלל לא
תשתחוה פרט והלא השתחוויה בכלל היה ולמה יצאת
מן הכלל ללמד לומר לך מה השתחוויה מיוחדת מעשה
יחידים וחייבין עליה בפני עצמה אף כל מעשה ומעשה
שיש בה לחייב עליו בפני עצמו אמר לך בשבת כלל
במקום אחד ופרט במקום אחר ובע"ז כלל שהוא בצד
הפרט א"ל והכתיב (שמות לד) לא תשתחוה לאל אחר
הרי שכלל במקום אחד ופרט במקום אחר אמר ליה
מכיון שאין את למד מצידו אפי' ממקום אחר אי את
למד חברייה אמרי לא שנייא היא בין שכלל במקום
אחד ופרט במקום אחר בין שכלל ופרט במקום אחד
כלל ופרט הוא בשבת כלל ואחר כך פרט ובע"ז פרט
ואחר כך כלל רבי יוסי אומר לא שנייא בין שכלל ואחר
כך פרט בין שפרט ואחר כך כלל כלל ופרט הוא בשבת
כלל בעבודתה ופרט בעבודתה ובע"ז כלל בעבודתה
ופרט למלאכת הגבוה אמר רבי מנא הבערה שלא

לצורך יצאת השתחוויה לצורך יצאת ללמד על עצמה
שאינה מעשה

דף כה, א פרק ו הלכה א גמרא ותייא כהדא דתני
חזקיה (שמות כב) זובח לאלהים יחרם יצאת זביחה
ללמד על הכל השתחוויה ללמד על עצמה שאינה מעשה
או חלף דבר שהוא מעשה מלמד דבר שאינו מעשה אינו
מלמד א"ר ירמיה הבערה לצורך יצאת ללמד על בתי
דינין שלא יהו יושבין בשבת מה טעמא נאמר כאן בכל
מושבותיכם ונאמר להלן (במדבר לה) והיו אלה לכם
לחוקת משפט לדורותיכם בכל מושבותיכם מה
מושבות שנאמר להלן בתי דינין אף מושבות שנאמר
כאן בבתי דינין הכתוב מדבר אמר ר' שמואל בר
אבדומא מכיון דתימר לצורך יצאת כמי שיצאת שלא
לצורך ודבר שיצא שלא לצורך מלמד וכא חרצנין וזגין
בכלל היו ויצאו מן הכלל ויחלקו ולא יצטרפו אלא תמן
כלל במקום אחד ופרט במקום אחר וכא כלל ופרט
במקום אחד והא חברייא אמרי לא שנייא בין כלל
במקום אחד ופרט במקום אחר בין שכלל ופרט במקום
אחד כלל ופרט הוא אלא תמן כלל ואח"כ פרט וכא
פרט ואח"כ כלל והא רבי יוסי אמר לא שנייה בין כלל
ואחר כך פרט בין פרט ואחר כך כלל כלל ופרט הוא
תמן שלא לצורך יצאו ולמה יצאו למעט העלים
והלולבים והא תני משום רבי אליעזר (במדבר ו) מכל
אשר יעשה מגפן היין מחרצנים ועד זג לא יאכל אף
העלים והלולבים במשמע תמן לצורך נכללו ברם הכא
שלא לצורך נכללו ולמה לצירופין אזהרה לאוכל
נבילות מניין (דברים יד) לא תאכלו כל נבילה עד כדון
נבילה טריפה מניין אמר רבי יוחנן נבילה וכל נבילה
לרבות הטריפה האוכל אבר מן החי מטריפה רבי יסא
אמר אתפלגון רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש רבי יוחנן
אמר חייב שתים ר' שמעון בן לקיש אמר אינו חייב
אלא אחת מה טעמא דרבי יוחנן לא תאכל כל נבילה
(דברים יב) ולא תאכל הנפש עם הבשר מה טעמא דר'
שמעון בן לקיש אמרו חברין קומי רבי יוסי אתייא

דרבי שמעון בן לקיש כהדא דתני ר' אליעזר בן יעקב (שמות כב) ובשר בשדה טרפה לא תאכלו אל תהא תולש ואוכל מן הבהמה כדרך שאתה תולש מהקרקע ואוכל >מה טעמא דר' שמעון בן לקיש חברייה קומי רבי יוסי< רבי שמעון בן לקיש סבר בטריפה כרבי יוחנן אין יסבור כן שיהא חייב שתיים

דף כה,ב פרק ו הלכה א גמרא אמר לון אפי' דיסבור כן לא יהא חייב אלא אחת שנייא היא שחזר וכלל התיבון (ויקרא ז) חלב לא תאכלו (שם) ודם לא תאכלו וכתוב (ויקרא ג) כל חלב וכל דם לא תאכלו מעתה מכיון שחזר וכלל לא יהא חייב אלא אחת אמר לון אילו היה כתיב חלב ודם יאות לית כתיב אלא כל חלב וכל דם לחייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו והא כתיב (במדבר ו) וכל משרת ענבים לא ישתה וכתוב מחרצנים ועד זג לא יאכל מעתה מכיון שחזר וכלל לא יהא חייב אלא אחת אמר לון אין הוה כתיב מחרצנים וזג יאות לית כתיב אלא מחרצנים ועד זג לחייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו רבי אומר לחברייה הוה ידעין דאיתפלגון רבי יוחנן ור' שמעון בן לקיש אבר מן החי שחלקו ואכלו דברי הכל פטור מה פליגין בשחלקו בפיו ואכלו ר' יוחנן עבד פיו כלפנים רבי שמעון בן לקיש עבד פיו כלחוץ אמרין ליה את מה אמר אמר לון אנא אמרי לכון הרי עולם פליגין ואתון אמרין אכן אין כיני אפילו חלקו בחוץ ואכלו יהא חייב למה דרך אכילה היא נמלה שחלקה בפיו ואכלה תפלוגתא דרבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש רבי מיישא שאל לרבי זעירא ענבה שחלקה בפיו ואכלה תפלוגתא דרבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש אמר ליה תמן דבר שיש בו איסור וטומאה מקום שבטלה טומאתו בטלה איסורו ברם הכא יש כאן איסור ואין כאן טומאה רבי בא בן רבי מלל בעי

דף כו,א פרק ו הלכה א גמרא כזית מצה שחלקו בפיו ואכלו תפלוגתא דרבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש אמר רבי יוסי בי רבי בון בכל מקום לא נהנה חיכו כזית רבנין דקיסרין אמרי רבי ניסא שאל פרידים של רימון

של ערלה שחלקו בפיו ואכלו תפלוגתא דרבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש מה אנן קיימין אי משום משקה כבר תנינן אין מטמא משם משקה אלא היוצא מן הזיתים ומן הענבים רבנן דקיסרין אמרי תיפתר שבלען טריפה שעשאה נבילה ר' יסא בר ברתיה דרבי יסא בשם רבי ירמיה איתפלגון רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש רבי יוחנן אומר חייב שתים ורבי שמעון בן לקיש אמר אינו חייב אלא אחת אמר רבי אלעזר בי רבי יוסי קומי רבי יוסי ודא מסייעא לרבי יוחנן (ויקרא ז) וכל נפש אשר תאכל כל נבילה מה ת"ל וטריפה אם טריפה חיה והלא כבר נאמר נבילה אם טרפה מתה הרי היא בכלל נבילה ויימר נבילה היא ר' אבהו בשם רבי יוסי בן חנינה טעמא דרבי יוסי (ויקרא ב) לא תשקצו את נפשותיכם בבהמה ובעוף והלא אין לך מטמא אלא שמונה שרצים בלבד אלא כשיעור טומאותיהן כך הוא שיעור אכילתן התיב רבי אלעזר הרי איברי בהמה טהורין מטמאין כל שהן ואכילתן כזית וקבלה מהו וקבלה כאיניש דאמר בעל דינא קבליה חייה בר בא אמר לא כל נבילה התורה השוות כל האכילות שבתורה כאחת התיב רבי חנינה הרי שמונה שרצים מטמאין בכעדשה ואכילתן כזית בין לדם בין לבשר

דף כו, ב פרק ו הלכה א גמרא רבי שמואל בר סוסרטאי בעי מעתה האוכל אבר מן החי מן הטהורין יהא חייב שתים משום (דברים יד) לא תאכלו כל נבילה ומשום (דברים יב) לא תאכל הנפש עם הבשר ומשיבין טהורין על הטמאים וכי רבי אליעזר לא השיב טהורין על הטמאים מעתה האוכל אבר מן החי מן הטמאין יהא חייב שלש משום לא תאכל כל נבילה ומשום לא תאכל הנפש עם הבשר ומשום (דברים י) מבשרם לא תאכלו רבי אבהו בשם רבי יוסי בן חנינה אכל ה' נמלים כאחת בהעלם אחד חייב על כל אחת ואחת משום ברייה רססן ואכלן אינו חייב אלא אחת והוא שיהא בהן כזית אכל מן הריסוסין ויש בהן כזית חייב אכל מן הריסוסין כזית ונמלה חייב שתים אין כיני אכל מן הריסוסין

פחות מכזית והשלים להם נמלה חייב שתים אין כיני
אכל נמלה שיש בה כזית חייב שתים אף בצירופי נזיר
כן אכל מן הצירופין ויש בהן כזית חייב אכל מן
הצירופין כזית וענבה חייב שתים אין כיני אכל ענבה
שיש בה כזית חייב שתים רבי אבהו בשם ר' יוחנן כל
האיסורין מצטרפין ללקות עליהן כזית ונמלה חייב
שתים אין כיני אכל מן האיסורין פחות מכזית והשלים
להן נמלה חייב שתים > אין כיני אכל נמלה שיש בה
כזית חייב שתים < רבי אבהו בשם רבי יוחנן ולאיסור
משערין אותו כאילו בבצל כאילו בקפלוט ואתייה כיי
דמר ר' אבהו בשם ר' יוסי בן חנינה נבילה שביטלה
בשחוטה בטל מגעה דבר תורה רבי אבהו בשם ר' יוחנן
כל נותני טעמים אין לוקין עליהן עד שיטעום

דף כז, א פרק ו הלכה א גמרא טעם ממשו של איסור
הותיב רבי חייא בר יוסף קומי ר' יוחנן הרי בשר בחלב
ולא טעם טעם ממשו של איסור ואת אמר לוקה וקבלה
וא"ר בון בר חייה קומי רבי זעירא מאי וקבלה כאינש
דאמר בעל דיניה קבליה רבי אבהו בשם רבי יוחנן כל
נותני טעמים אין לוקין עליהן חוץ מנותני טעמים של
נזיר אמר רבי זעירא כל נותן טעם אין לוקין עליהן עד
שיטעום טעם ממשו של איסור אמר ר' בא בר ממל כל
נותני טעמים אין איסור והיתר מצטרפין והנזיר איסור
והיתר מצטרפין מתניתא מסייעא לדין ומתניתא
מסייעא לדין מתניתא מסייעא לר' זעירא כזית יין
שנפל לקדירה ואכל ממנה כזית פטור עד שיאכל כולה
על דעתיה דר' בא בר ממל מכיון שאכל ממנה כזית יהא
חייב מתניתא מסייעא לרבי בא בר ממל ממשמע
שנאמר (במדבר ו) וכל משרת ענבים לא ישתה וענבים
לחים ויבשים לא יאכל וכי מה הניח הכתוב שלא אמר
אלא לפי שנאמר (שם) מכל אשר יעשה מגפן היין
מחרצנים ועד זג לא יאכל וכתוב (שם) מיין ושכר יזיר
מה תלמוד לומר וכל משרת ענבים לא ישתה אלא שאם
שרה ענבים במים ושרה פיתו בהו ויש בהן כדי לצרף
כזית חייב מיכן את דן לכל האיסורין שבתורה ומה

היוצא מן הגפן שאין איסורו איסור עולם ואין איסורו איסור הנייה ויש לו היתר אחר איסורו עשה בו טעם כעיקר שאר איסורין שבתורה שאיסורן איסור עולם ואיסורן איסור הנייה ואין להן היתר אחר איסורן דין הוא שנעשה בהן טעם כעיקר מיכן למדו חכמים לכל נותני טעמים שהן אסורין וקשיא על דרבי זעירא בכל אתר אתר אמר עד שיטעום וכא את אמר אפילו לא טעם: משנה ראשונה עד שישתה רביעית יין: דהוון דרשין שכר מה שכר שנאמר להלן רביעית אף כאן רביעית חזרו לומר לא יאכל לא ישתה מה אכילה כזית אף שתייה כזית. רבי עקיבה אומר אפילו שרה פיתו ביין ויש בה כדי לצרף כזית חייב. אמר רבי חנניה והוא דשרייה בכזית יין רבי אימי בשם רבי יוחנן כוס מזוג משום משרה לוקין עליו הדא דאת אמר בשלא התרו בו משום משרה אבל אם התרו בו משום משרה לא בדא כתיב וכל משרת ענבים לא ישתה אין לי אלא משרת ענבים משרת חרצנים מניין תלמוד לומר

דף כז, ב פרק ו הלכה א גמרא משרת וכל משרת לרבות כל המשרות למשרה משרת יין ביין מצטרפין משרת ענבים בענבים מצטרפין משרת ענבים ביין מהו שיצטרפו אכל חצי זית יין וחצי <יין> זית משרה אינו חייב זה בפני עצמו וזה בפני עצמו פטור מפני שצירף חייב אכל כזית יין וכזית משרה אינו חייב אלא אחת זה בפני עצמו וזה בפני עצמו חייב שתים מפני שצירף לא יהא חייב אלא אחת:

דף כז, ב פרק ו הלכה ב משנה וחייב על היין בפני עצמו ועל הענבים בפני עצמן ועל החרצנים בפני עצמן ועל הזגין בפני עצמן ר' לעזר בן עזריה אומר אינו חייב עד שיאכל שני חרצנים וזוגן אילו הן החרצנים ואילו הן הזגין החרצנים אילו החיצונים והזגין אילו הפנימיין דברי ר' יהודה ר' יוסי אומר שלא תטעה כזוג של בהמה החיצון זוג והפנימי עינבול:

דף כז, ב פרק ו הלכה ב גמרא כתיב (במדבר ו) וענבים לחים ויבשים לא יאכל ממשמע שנאמר ענבים אין אנו יודעין שהן לחין מה תלמוד לומר ענבים לחים ויבשים לחייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו ואתייא כהדא דתני חזקיה מה אם במקום שלא עשה פסולת פרי כפרי עשה לחים כיבישים כאן שעשה פסולת פרי כפרי אינו דין שנעשה לחין כיבשין מה תלמוד לומר לחים ויבשים לחייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו ואתייא כההיא דאמר ר' הילא (דברים כד) לא יחבול ריחים ורכב ממשמע שנאמר רכב אין אנו יודעין שהריחים בכלל מה תלמוד לומר ריחים ורכב לחייב על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו לחים לרבות את הבוסר לחים לרבות את הסמדר מתניתא דרבי יוסי דרבי יוסי אמר סמדר אסור בנזיר מפני שהוא פרי יש אוכל אשכול וחייב משום ענבים לחים ויבישים וחרצנים וזגין שרייו לשם משרה סחטו לשם יין והתרו בו משום מכל אשר יצא מגפן היין וגומר אמר ר' בא בר אחא טעמא דרבי לעזר בן עזריה משום ביריה ותני חרצנים וזגין להביא את השלש שבנתיים והא תני בשם ר' לעזר מכל אשר יעשה מגפן היין אף העלין והלולבין במשמע רבי ליעזר כרבי ישמעאל דרבי ישמעאל אמר כלל ופרט הכל בכלל וכד רבה מן דרבי ישמעאל אמר אפילו כלל ופרט הכל בכלל לאיזה דבר נאמר חרצנים וזגין להביא השלש שבינתיים

דף כח, א פרק ו הלכה ב גמרא מה טעמא דרבי יוסי אכל חצי זית חרצנים וזגין מענבה אחת על דעתיה דרבי לעזר בן עזריה חייב על דעתיה דרבנן פטור מה טעמא דרבי יודה אכל כזית חרצנים וזגין משתי ענבות על דעתיה דר' לעזר בן עזריה אינו חייב אלא אחת על דעתיה דרבנן חייב שתים אמר רבי אבון אתייא דרבי לעזר בן עזריה כרבי יוסי אין תימר כרבי יודה אכל כזית שני זוגין וחרצנים :

דף כח, א פרק ו הלכה ג משנה סתם נזירות ל' יום גילח או שגילח והו ליסטין סותר שלשים יום נזיר שגילח בין

בזוג בין בתער או שסיפסוף כל שהוא חייב נזיר חופף ומפספס אבל לא סורק ר' ישמעאל אומר לא יחוף באדמה מפני שהיא משרת את השער :

דף כח, א פרק ו הלכה ג גמרא כתיב (במדבר ו) תער לא יעבור על ראשו הא עבר חייב (שם) גדל פרע שער ראשו כמה הוא גידול שיער שלשים יום עד כדון נזיר טהור נזיר טמא (שם) וגלח ראשו ביום טהרתו מה תלמוד לומר ביום השביעי יגלחנו מיכן שהוא חוזר ומגלח וגילח כולו ולא מקצתו מיכן שאם שייר שתי שערות לא עשה כלום תער לא יעבר על ראשו אין לי אלא תער מניין לרבות את המספסוף ואת המספרים כבתער תלמוד לומר לא יעבור על ראשו

דף כח, ב פרק ו הלכה ג גמרא כל המעבירין במשמע מיכן שאינו סותר בו אלא תער בלבד ר' בא בר ממל ורבי אילא בעון קומי ר' יסא לא יסתרו בו שלשים אבל יסתרו בו שבעה לא בשאינו סותר בו לא שבעה ולא שלשים אין תימר לא יסתרו בו שלשים מה בין נזיר טהור מה בין נזיר טמא תני קל וחומר בנזיר טהור תני קל וחומר בנזיר טמא קל בנזיר טהור סותר אלא בתער וחומר שהוא סותר בו שלשים קל בנזיר טמא שהוא סותר בו שבעה וחומר שבכולן סותרין בו אין תימר לא יסתרו בו שלשים מה שני בין נזיר טהור לנזיר טמא אית דבעי מימר מה שני בין במספרים לבתער ונזיר טהור כרבי אליעזר תמן תנינן שלשה מגלחין ותגלחתן מצוה הנזיר והמצורע והלויים וכולן שגילחו שלא בתער או ששיירו שתי שערות לא עשו כלום אמר ר' אלעזר מתניתא בנזיר טמא אבל בנזיר טהור כיון שגילח רוב ראשו אפילו שלא בתער יצא ר' אמי בהדא ר' אלעזר <בן עזריה> בעי כל עצמו אינו קרוי תער אלא בנזיר טהור תער לא יעבר על ראשו עד מלאת הימים הא אם השלים צריך תער דילמא לא איתאמרת אלא בנזיר טמא בשתי שערות אמר ר' יוסי לרבי יעקב בר אחא נהיר את דהויתון קיימין בנזיר ואמרינן לא שנייה בין מספרים לבתער ואמר ר' לעזר מתניתא בנזיר טמא

נזיר טהור למה לא נזיר טהור מגלח לאחר זריקה כיון שקדש שלמה נזרו ברם כנשור הוא את אמר בנזיר טהור רוב ראשו מעכב בו גילח שלישו

דף כט, א פרק ו הלכה ג גמרא לא הספיק לגלחו עד שגדל כולו מגלח השאר ודייו או צריך לגלח את כולו את אמר בנזיר טמא שתי שערות מעכבות בו שתי שערות סותרות בו ודכותה בנזיר טהור שתי שערות מעכבות בו שתי שערות סותרות בו אמר ר' יוסי בי ר' בון וכן הוא ותני כן ר' שמעון בן יהודה אומר משם ר' שמעון כשם ששתי שערות מעכבות בו כך שתי שערות סותרות בו ר' ירמיה בעי וגילח את כולו ושייר בו שתי שערות והיה בהן כדי לכוף ראשו לעיקרו שני פעמים וגלח מהן פעם אחת מאחר שגילח כדי סימן יצא או מאחר ששייר כדי סימן לא יצא רבי אילא אמר קומי רבי יוסי למלכות אחת לעיכוב שתיים לסתירה שלש מתניתא פליגא על רבי יוסי והוא שסיפסוף כל שהוא חייב אמר רבי אבא בר ממל פתר ליה רבי יסא כל שהוא מזה וכל שהוא מזה מתניתא פליגא על רבי אילא יש תולש שתי שערות חייב עליהן משם ארבעה לויים משם נזיר משם מצורע משם י"ט משם מקיף ללויים אתינן מיתני אבל למלקות לוקין אפילו על אחת אית תניי תני מפספסין בקליקין ואית תניי תני אין מפספסין אמר רב חסדא מאן דאמר מפספסין בבריא מאן אמר אין מפספסין בתש :

דף כט, א פרק ו הלכה ד משנה נזיר שהיה שותה ביין כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תשתה אל תשתה והוא שותה חייב על כל אחת ואחת היה מגלח כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תגלח אל תגלח והוא מגלח חייב על כל אחת ואחת היה מיטמא למתים כל היום אינו חייב אלא אחת אמרו לו אל תיטמא אל תיטמא והוא מיטמא חייב על כל אחת ואחת :

דף כט,א פרק ו הלכה ד גמרא נזיר והוא בבית הקברות ר' יוחנן אמר מתרין בו על היין ועל התגלחת ר' שמעון בן לקיש אומר מאחר שאין מתרין בו על הטומאה אין מתרין בו על היין גר"ש כו' הי"ל בפר"ק ג' היו לפניו צלוחיות שתיים אחת של מים ואחת של יין נטל ושתה אותה של מים אמרו הוי יודע משאת שותה של מים את שותה של יין ויש בה עשרה זתים ואתה מתחייב עשרה מלקיות אינו מקבל התרייה בדעת הזאת אבל אם היתה צלוחית אחת של יין והתחיל לשתות בה אמרו לו תהא יודע אם תשתה את כולה יש בה עשרה זתים ותתחייב עשרה מלקיות מקבל התרייה בדעת

דף כט,ב פרק ו הלכה ד גמרא הזאת היו לפניו שני שפודין אחת של שחוטה ואחת של נבילה נטל לאכול אותה של שחוטה אמרו לו תהא יודע מה שאתה אוכל של שחוטה אם את אוכל את הנבילה ויש בה עשרה זיתים ואתה מתחייב עליה עשרה מלקיות אינו מקבל התרייה בדעת הזאת אבל אם היה שפוד אחד של נבילה התחיל לאכול בו אמרו לו תהא יודע משאת אוכל כולו ויש בה עשרה זתים ואתה מתחייב עשרה מלקיות מקבל התרייה בדעת הזאת :

דף כט,ב פרק ו הלכה ה משנה שלשה מינים אסורין בנזיר הטומאה והתגלחת והיוצא מן הגפן חומר בטומאה ובתגלחת מביוצא מן הגפן שהטומאה והתגלחת סותרים והיוצא מן הגפן אינו סותר חומר ביוצא מן הגפן מבטומאה ומבתגלחת שהיוצא מן הגפן לא הותר מכללו והטומאה והתגלחת הותרו מכללן בתגלחת מצוה ובמת מצוה חומר בטומאה מן התגלחת שהטומאה סותרת את הכל וחייבין עליה קרבן והתגלחת אינה סותרת אלא עד שלשים יום ואין חייבין עליה קרבן :

דף כט,ב פרק ו הלכה ה גמרא הטומאה דכתיב (במדבר ו) כל ימי הזירו לה' על נפש מת לא יבוא

תגלחת דכתיב (שם) כל ימי נזרו תער לא יעבר על ראשו היוצא מן הגפן דכתיב (שם) מכל אשר יעשה מגפן היין וגומר חומר בטומאה ובתגלחת מביוצא מן הגפן הטומאה דכתיב כל ימי הזירו להי' והתגלחת דכתיב והימים הראשונים יפלו כי טמא נזרו חומר ביוצא מן הגפן מבטומאה ובתגלחת הוון בעיי מימר בארבעה כוסות <של מים או> של יין אבל אם אמר שבועה שאשתה ונזיר אשתה אתא מימר לא ישתה הותר בתגלחת מצוה לא סוף דבר כדי ליתן סימן לנגעו אלא כדי ליתן סימן לנתקו ולידע אם פשה ואם לא פשה ובמת מצוה הדא היא דתנינן היו מהלכין בדרך ומצאו מת מצוה חומר בטומאה מבתגלחת הטומאה דכתיב והימים הראשונים יפלו והביא כבש בן שנתו לאשם חומר בתגלחת שעשה בה המגלח כמתגלח והטמא לא עשה בה המטמא כמיטמא :

דף כט, ב פרק ו הלכה ו משנה תגלחת הטומאה כיצד היה מזה בשלישי ובשביעי ומגלח בשביעי ומביא קרבנותיו בשמיני ואם גילח בשמיני מביא קרבנותיו בו ביום דברי ר' עקיבה אמר לו ר' טרפון מה בין זה למצורע אמר לו שזה טהרתו תלויה בימיו וזה טהרתו תלויה בתגלחתו אינו מביא את קרבנותיו אלא אם כן היה מעורב שמש :

דף ל, א פרק ו הלכה ו גמרא כתיב (במדבר ו) והזיר להי' את ימי נזרו מיום הבאת קרבנותיו דברי רבי ר' יוסי בי ר' יהודה אומר משעת תגלחתו ר' זעירא בשם רב הושעיה ר' חייה בשם ר' יוחנן מה פליגין בשגילח בשביעי והביא קרבנותיו בו ביום כל עמא מודה ביום הבאת קרבנותיו אמר ר' יוסי והוא שטבל בשביעי אבל אם טבל בשמיני נעשה שביעי שמיני ושמיני שביעי ואינו מונה אלא מן השביעי בלבד ניטמא וחזר וניטמא מביא קרבן על כל אחד ואחד אמר ר' זעירא כרבי יוסי בי ר' יודה ברם כרבי היידא הוא עומד בנזירות בטומאה א"ר אילא מה פליגין למנות לנזירות בטהרה והזיר להי' את ימי נזרו והביא אמר רבי עד שיביא ממש

רבי יוסי בי רבי יהודה אומר אפיי נראה להביא קרבן טומאה כל עמא מודיי שמביא קרבן טומאה ותני כן ניטמא בשביעי וחזר וניטמא בשמיני מביא קרבן לכל אחד ואחד על דעתיה דרבי זעירא כרבי נדחה קרבן ראשון ומביא קרבן שני על דעתיה דרבי יוסי בי ר' יהודה לא נדחה על דעתיה דר' הילא דברי הכל לא נדחה ומביא אחר :

דף ל,א פרק ו הלכה ז משנה תגלחת הטהרה כיצד היה מביא שלש בהמות חטאת עולה ושלמים שוחט אתה שלמים ומגלח עליהן דברי ר' יהודה ר' אלעזר אומר לא היה מגלח אלא עלה חטאת שהחטאת קודמת בכל מקום ואם גילח על אחת משלשתן יצא :

דף ל,ב פרק ו הלכה ז גמרא ר' יהושע בן לוי אמר (במדבר ו) ואת האיל יעשה וגוי' מה תלמוד לומר יעשה הקדים בו מעשה התיב רבי חנינא קומי ר' מנא והא כתיב ועשה הכהן את מנחתו ואת נסכו מעתה ועשה הקדים בו מעשה מאי כדון אתא ר' חנינא בשם ר' יהושע בן לוי שאם גילח על אחת משלשתן יצא ר' זעירא בעא קומי רבי מנא מאן תנא כל החטאות שבתורה קודמות לאשמות רבי אלעזר אמר דברי הכל היא כלה חטאות שבתורה קודמות לאשמות :

דף ל,ב פרק ו הלכה ח משנה רבן שמעון בן גמליאל אומר הביא שלש בהמות ולא פירש הראויה לחטאת תיקרב חטאת לעולה תיקרב עולה לשלמים תיקרב שלמים היה נוטל שער ראש נזרו ומשלח תחת הדוד ואם גילח במדינה משלח תחת הדוד במה דברים אמורים בתגלחת הטהרה אבל בתגלחת הטומאה לא היה משלח תחת הדוד רבי מאיר אומר הכל משלחין תחת הדוד חוץ מן הטמא שבמדינה לבד :

דף ל,ב פרק ו הלכה ח גמרא הוון בעיי מימר בשלא פירש הא בתוך ביתו פירש אמרין אפילו בתוך ביתו לא פירש למה בהמה אין עליה הלכות סתומות בתחילה

רבי יוסי בי רבי בון בשם רב טובלו ברוטב מה טעמא ונתן על האש אף הזבח יהא באש תני הכל משלחין תחת הדוד חוץ מן הטמא שבגבולין הטמא שבמקדש תחת הדוד של אשם מביא דברי רבי מאיר ר' יודה אומר הטהור כך וכך מביא הטמא כך וכך אינו מביא וחכ"א הטמא שבמקדש והטהור שבגבולין אינו מביא אין לך משלח תחת הדוד אלא המגלח בטהרה פתח אוהל מועד רבנין אמרין עד שיהא ראוי וסמוך ור"מ אומר ראוי אע"פ שאינו סמוך סמוך אע"פ שאינו ראוי :

דף לא, א פרק ו הלכה ט משנה היה מבשל את השלמים או שולקן וכהן נוטל את הזרוע בשלה מן האיל וחלה מצה אחת מן הסל וריק מצה אחד ונתן על כפי הנזיר ומניפן ואחר כך הותר הנזיר לשתות ביין וליטמא למתים רבי שמעון אומר כיון שנזרק עליו אחד מן הדמים הותר הנזיר לשתות ביין ולהיטמא למתים :

דף לא, א פרק ו הלכה ט גמרא מתניתא אמרה השלוק קרוי מבושל דתנינן היה מבשל השלמים או שולקן וקרייה אמרה שהצלי קרוי מבושל דכתיב (דברי הימים ב לה) ויבשלו את הפסח באש אין תימר שלא כהלכה ר' יונה בוצרייה אמר כמשפט ומתניתא אמרה שהשלוק קרוי מבושל והא תנינן הנודר מן המבושל מותר בצלי ובשלוק אמר ר' יוחנן הלכו בנדרים אחר לשון בני אדם אמר ר' יאשיה הלכו בנדרים אחר לשון תורה מה נפיק מביניהון אמר קונם יין שאיני טועם בחג על דעתיה דר' יוחנן אסור ביום טוב האחרון על דעתיה דרבי יאשיה מותר אוף ר' אושעיא מודה שהוא אסור לא אמר ר' יאשיה אלא לחומרין ר' חייה בר בא אמר ר' יוחנן אכל חליטא ואמר לא טעמית מזון בהדין יומא והתנן הנודר מן המזון מותר במים ובמלח פתר לה כר' יאשיה דאמר הלכו בנדרים אחר לשון התורה מניין שכל הדברים קרויין מזון אמר רבי אחא בר עולא (בראשית מה) ועשר אתונות נושאות בר ולחם ומזון וגומר מה תלמוד לומר ומזון אלא מיכן שכל הדברים קרויין מזון כתיב (במדבר ו) ולקח הכהן את הזרוע

בשלה מן האיל אי בשלה יכול בפני עצמה תלמוד לומר מן האיל הא כיצד חותכה עד שהוא מניח בה כשעורה ולא הקודש בולע מן החול ולא החול בולע מן הקודש חילפיי שאל לר' יוחנן ולרשב"ל טבל מהו שיוסר ביותר ממאתים אמר ליה אין טבל ביותר ממאתים והא תנינן כל המחמץ והמטבל והמדמע אין תימר ולמאה ולמאתים אפילו לא חימץ אפילו לא טיבל אלא בענבים

דף לא, ב פרק ו הלכה ט גמרא אנן קיימין ר' יוסי בשם ר' יוחנן בשלא צימיקו אבל אם צימיקו יש טבל ביותר ממאתים ר' חייה בשם רבי יוחנן בשלא יבשלו אבל אם בישלו יש טבל ביותר ממאתים רבי יסא ורבי יהושע בן לוי בשם בר פדייה כל נותני טעמים אחד ממאה רבי חייה בשם רבי הושעיה בן לוי בשם בר פדייה כל נותני טעמים אחד מששים אמר רבי שמואל בר רב יצחק לרבי חייה בר אבא הא רבי יסא פליג עלך והא מתניתא פליגא על תריכון כל המחמץ מטבל מדמע אין תימר למאה ממאתים אפי' לא חימץ אפי' לא טיבל אלא ביותר אנן קיימין אמר רבי ירמיה תיפתר בשר בבשר אמר רבי יוסי הוא בשר הוא שאר כלה איסורין רבי אבהו בשם רבי יוחנן ולאיסור משערין אותו כילו בצל כילו קפלוט מאידכון אהן אמר נותני טעמים אחד ממאה ואהן אמר נותני טעמים אחד מששים ושניהן למידין מאיל נזיר מאן דאמר נותני טעמים אחד ממאה את עושה את הזרוע אחד ממאה לאיל ומאן דאמר נותני טעמים אחד מששים את עושה את הזרוע אחד מששים לאיל מאן דאמר נותני טעמים אחד מוציא את הזרוע העצמות ומאן דאמר נותני טעמים אחד מששים אין את מוציא את הזרוע מן העצמות וכשם שאת מוציא את העצמות מן הזרוע כך את מוציא מן האיל לית יכול דתני אין טינופת של תרומה מצטרפת עם התרומה לאסור את החולין אבל טינופת של חולין מצטרפת עם החולין להעלות את התרומה רב ביבי בעי טינופת של תרומה מהו שתצטרף עם החולין להעלות את התרומה מן מה דאמר רב הונא קליפין

איסור מצטרפין להתיר הדא אמרה טינופת של תרומה מצטרפת עם החולין להעלות את התרומה תני ר' חזקיה כל מה שאסרתי לך בכמקום אחר התרתי לך כאן לפי שבכל מקום מאה אסור מאה ועוד מותר וכא אפילו מאה מותר רב אמר תנופה מעכבת בנזיר והתני תורת הנזיר בין שיש לו כנפים בין שאין לו כנפים דאמר רב בנזיר שיש לו ותני כן הראוי לתנופה תנופה מעכבת בו שאין ראוי לתנופה אין תנופה מעכבת בו שמואל אמר

דף לב, א פרק ו הלכה ט גמרא שיער מעכבת בנזיר כתנופות וכבהונות של מצורע והתני תורת המצורע בין שיש לו בהונות בין שאין לו בהונות פתר לה כרבי אליעזר דאמר נותן על מקומן :

דף לב, א פרק ו הלכה י משנה גילח על זבה ונמצא פסול תגלחתו פסולה וזבחיו לא עלו לא גילח על החטאת שלא לשמה ואחר כך הביא קרבנותיו לשמה תגלחתו פסולה וזבחיו לא עלו לו גילח על העולה ועל השלמים שלא לשמן ואחר כך הביא קרבנותיו לשמן תגלחתו פסולה וזבחיו לא עלו לו ר' שמעון אומר אותו הזבח לא עלה לו ושאר כל הזבחים עלו לו ואם גילח על שלשתן ונמצא אחד מהן כשר תגלחתו כשרה ויביא שאר הזבחים :

דף לב, א פרק ו הלכה י גמרא עלת לו ולתגלחתו אין תימר לא עלת לו ולתגלחתו אפילו זבחיו לא עלו לו רבי יוחנן בעי מהו על שלמי חגיגה לגלח כרבי שמעון ולא מתניתא היא ר' שמעון אומר אותו הזבח לא עלה לו ושאר כל הזבחין עלו לו ואפילו שחטן לא כשלמי נדבה הן הדא אמרה שהוא מגלח על שלמי נדבה כרבי שמעון רבי יוסי בר אבון אמר רב אדא בר אחא ורבי יוחנן רב אדא בר אחוה צריכא ליה ורבי יוחנן פשיטא ליה :

דף לב, א פרק ו הלכה יא משנה מי שנזרק עליו אחד מן הדמים וניטמא רבי אליעזר אומר סתר את הכל

וחכמים אומרים יביא שאר קרבנותיו ויטהר אמרו לו מעשה במרים התדמורית שנזרק עליה אחד מן הדמים ובאו ואמרו לה על בתה שהיא מסוכנת והלכה ומצאתה שמתה ואמרו חכמים תביא שאר קרבנות ותטהר:

דף לב, א פרק ו הלכה יא גמרא מחלפא שיטתיה דרבי אליעזר תמן הוא אמר לא סתר אלא לי וכא הוא אמר אכן רבי יוחנן אמר סותר כל קרבנותיו פשיטא דא בלא דא ניטמא כשר לא בדא כשר ואחר כך ניטמא אמר ר' חנינא

דף לב, ב פרק ו הלכה יא גמרא ולא רבי אליעזר היא ורבי אליעזר שמותי הוא דתני נזיר ומירט בית שמאי אומרים צריך להעביר תער על ראשו בית הלל אומרים אין צריך להעביר תער על ראשו כן היא מתניתא יטהר ויביא שאר קרבנו כן היא מתניתא תטהר ותביא שאר קרבנה:

מסכת נזיר פרק ז

דף לב, ב פרק ז הלכה א משנה כהן גדול ונזיר אינן מיטמאין בקרוביהן היו מהלכין בדרך ומצאו מת מצוה ר' אליעזר אומר יטמא כהן גדול ואל יטמא נזיר וחכמים אומרים יטמא נזיר ואל יטמא כהן גדול אמר להן רבי אליעזר יטמא כהן שאינו מביא קרבן על טומאתו ואל יטמא נזיר שמביא קרבן על טומאתו אמרו לו יטמא נזיר שקדושתו קדושת שעה ואל יטמא כהן שקדושתו קדושת עולם:

דף לב, ב פרק ז הלכה א גמרא כתיב (ויקרא כא) ועל כל נפשות מת לא יבוא מה אנן קיימין אם לאוסרו עלה רחוקים הרי הוא בכלל כהן הדיוט אלא אם אינו עניין לרחוקים תניהו עניין לקרובים כתיב ועל כל נפשות ואת אמר אכן א"ר חיה בר גמדא מיכן איסור אחר

איסור בתורה אלא להתיר מת מצוה אית דבעי
נישמעינה מן הדא (שם) לא יטמא בעל בעמיו בעמיו
אינו מיטמא מיטמא הוא למת מצוה אית דבעי
מישמעינה מן הכא להחלו

דף לג, א פרק ז הלכה א גמרא להחלו אינו מיטמא אבל
מיטמא הוא על מת מצוה אית דבעי מישמעינה מן הדא
(דברים כא) כי קללת אלהים תלוי את שהוא מוזהר על
קללת השם מוזהר הוא על מת מצוה ושאינו מוזהר על
קללת השם אינו מוזהר על מת מצוה התיבון הרי
עכו"ם אילו שמיתתן בתלייה יצא זה שמיתתו בסייף
קבור מצות עשה מניין את מרבה סייף שנהרגו בו עץ
שנתלה בו סודר שנחנק בו מה ת"ל תקברנו יכול יקברו
עצמו ת"ל (שם) כי קבור תקברנו קבורה לו ולעצמו
ולאבנו הא כיצד מעמיק שלשה כדי שלא תעלם
המחרישה תקברנו כולו ולא מקצתו תקברנו מיכן
שאם שייר ממנו לא עשה כלום שנאמר כי קבור
תקברנו מיכן שאינו נעשה מת מצוה עד שיהא ראשו
ורובו תני רבי יסא קומי רבי יוחנן כשם שאדם מיטמא
למת מצוה כך אדם מיטמא על אבר מת מצוה אמר ליה
רבי יוחנן ויש כן זו רבי יעקב בר אחא בשם רבי זעירה
בחוזר תיפתר תני ר' יוסי אומר אין אדם מיטמא על
אבר מן החי מאביו אבל אדם מיטמא על עצם כשעורה
מאביו רבי יודה אומר כשם שאדם מיטמא על עצם
כשעורה מאביו כך מיטמא על אבר מן החי מאביו
מעשה ביוסי בן פכסס שעלת על רגלו גומי ונכנס הרופא
לחותכה אמר לו כשתניח בו כחוט השערה הודיעני
חתכה והניח בה כחוט השערה והודיעו קרא לנחונייה
בנו אמר לו נחונייה בני עד כאן הייתה חייב ליטפל בי
מיכן ואילך צא שאין אדם מיטמא על אבר מן החי
מאביו וכשבא דבר אצל חכמים אמרו על זה נאמר
(קוהלת ז) יש צדיק אובד בצדקו הצדיק אובד וצדקו
עמו אי זהו מת מצוה כל שהוא צווח ואין בני העיר
באים באו בני העיר הרי זה מושך את ידו עד היכן עד
כדי נושאי המיטה וחילופיהן וחילופי חילופיהן בשאינן

צריכין לו אבל אם היו צריכין לו לא בדא בשאינן
מכירין אותו אבל אם היו מכירין אותו לא בדא בשאינן
כבודו אבל אם היה כבודו אכן לא בדא והנשיא כבודו
לכן ומהו שיטמא כהן לכבוד

דף לג, ב פרק ז הלכה א גמרא הנשיא כד דמך רבי יודן
נשייא אכריז רבי ינאי ואמר אין כהונה היום כד דמך
רבי יודן נשייא בר בריה דרבי יודן נשייא דחף רבי חייה
לרבי זעירא בר בא בכנישתא דגופנא דציפורין
ומסאביה כד דמכת יהודיניי אחתיה דרבי יודן נשייא
שלח רבי חנינא בתר רבי מנא ולא סלק אמר ליה אם
בחייהן אין מיטמין להן לא כ"ש במיתתן אמר רבי נסא
במיתתן עשו אותן כמת מצוה מהו שיטמא לכבוד רבו
רבי ינאי זעירא דמך חמוי הוא הוה חמוי הוא הוה
רביה שאל לרבי יוסי ואסר ליה שמע ר' חמא ואמר
יטמאו לו תלמידיו ניטמאו לו תלמידיו ואכלו בשר
ושתו יין אמר לון ר' מנא חדא מן תרתיה לא פלטה לכוון
אם אבילים אתם למה אכלתם בשר ושתיתם יין ואם
אין אתם אבילים למה נטמאתם מהו שיטמא אדם
לתלמוד תורה רבי יוסי הוה יתיב ומתני ועאל מיתא מן
דיתב ליה לא אמר כלום ומן דנפק ליה לא אמר ליה
ולא כלום ר' ניחומי בריה דרבי חייה בר אבא אמר אבא
לא הוה עביר תחות כיפתא דקיסרין ור' אמאי עבר רבי
חזקיה רבי כהן ור' יעקב בר אחא הוון מטיילין
בפלטיא דקיסרין הגיעו לכיפה ופירש ר' כהן הגיעו
למקום טהרה וחזר אצלן אמר לון במה הויתון עסקין
אמר ר' חזקיה לר' יעקב בר אחא לא תימא ליה כלום
אין דפריש ליה דבאש שמיטמא אדם לתלמוד תורה לא
ידעין ואי משום דהוה סייסן לא ידעין תני מיטמא הוא
כהן ויוצא לחוץ לארץ לדיני ממונות ודיני נפשות
ולקידוש החדש ולעיבור השנה ולהציל שדה מן
העכו"ם וללמוד תורה ולשאת אשה ר' יודה אומר אם
יש לו מאין ללמוד אל יטמא ר' יוסי אומר אפיי יש לו
מאין ללמוד יטמא שלא מהכל אדם זוכה ללמוד אמרו
עליו על ר' יוסף כהן שהיה יוצא אחר רבו ומיטמא אחר

רבו לציידן אבל אמרו לא יצא כהן לחוץ לארץ אלא אם כן הבטיחו לו אשה מהו שיטמא כהן גדול לנשיאות כפים נבילה אחוי דרבי בא בר כהן אמר קומי ר' יוסה בשם ר' אחא מיטמא הוא כהן לנשיאות כפים שמע ר' אחא ואמר אנא לא אמרית ליה כלום חזר ומר או דילמא לא שמע מיני אלא כיי דמר ר' יודה בר פזי בשם ר' אליעזר כל כהן שעומד בכנסת ואינו נושא את כפיו עובר בעשה וסבר מימר שמצות עשה דוחה למצות לא תעשה

דף לד, א פרק ז הלכה א גמרא אנא לא אמרי ליה איתוניה ואנא מלקי ליה ר' אבהו הוה יתיב מתני בכנישתא מדרתא דקיסרין והוה תמן מיתא הגיעה עונת נשיאות כפים לא שאלון ליה ענתא דמיכלא אתא ושאלון ליה אמר לון על נשיאות כפים לא שאלתון יתי ועל מיכלא שאילתון יתי כד שמעין כן הוה כל חד וחד מינהון שמט גרמיה וערק אמר ר' ינאי מיטמא כהן לראות המלך כד סלק דוקלינוס מלכא להכא חמון לר' חייה מיפסע על קיברייא דצור בגין מיחמיניה ר' חזקיה ר' ירמיה ור' חייה בשם ר' יוחנן מצוה לראות גדולי מלכות לכשתבוא מלכות בית דוד יהא יודע להפריש בין מלכות למלכות מהו שיטמא לכבוד אביו ואמו ר' יסא שמע דאתת אימיה לבוצרה אתא ושאל לר' יוחנן מהו לצאת אמר ליה מפני סכנת דרכים צא ואם בשביל כבוד אמך איני יודע אמר רב שמואל בר רב יצחק עוד היא צריכה לר' יוחנן אטרח עלוי ואמר גמרת לצאת תבוא בשלום שמע ר' לעזר ואמר אין רשות גדולה מזאת מהו שיטמא אדם לכבוד הרבים תני היו שני דרכים מתאימות אחת רחוקה וטהורה ואחת קרובה וטמאה אם היו הרבים הולכים ברחוקה הולך עמהן ואם לאו הולך בקרובה מפני כבוד הרבים עד כדון בטומאה שהוא מדבריהן ואפיי בטומאה שהוא מדבר תורה מן מה דאמר ר' זעירא גדול כבוד הבריות שדוחה למצוה בלי"ת שעה אחת הדא אמרה ואפיי בטומאה שהיה מדבר תורה ר' יונה ר' יוסי גליליא בשם

רבי יוסי בן חנינה אין שואלין הלכות לפני מיטתו של מת והא ר' יוחנן שאל לר' ינאי קומי ערסיה דרבי שמעון בן יוצדק הקדיש עולתו לבדק הבית והוא מגיב ליה אמר כד הוה מסקין ליה לסידרא והא ר' ירמיה שאל לר' זעירא קומי ערסיה דר' שמעון ודר' שמואל בר רב יצחק והוא מגיב ליה אמר כד הוה רחיק הוה מגיב ליה כד הוה קריב לא הוה מגיב ליה תני הכתפים אסורים בנעילת הסנדל שמא יפסק סנדלו של אחד מהן ונמצא מתעכב מן המצוה ר' זעירא שרע בדיבוריה אתון בעיי מיזקפוניה ואשכחוניה איעני א"ל מהו אכן אמר לון להן דתנינן (קוהלת ז) והחי יתן אל לבו המוצא מת מצוה הרי זה מיטפל בו וקוברו במקומו אימתי בזמן שמצאו חוץ לתחום אבל אם מצאו בתוך התחום הרי זה מביאו במקום הקברות וקוברו אמר רבי עקיבה כך היתה תחילת תשמישי לפני חכמים פעם אחת הייתי מהלך בדרך ומצאתי מת מצוה וניטפתי בו כארבעת מיל עד שהבאתיו למקום הקברות וקברתיו וכשבאתי אצל ר' אליעזר ואצל ר' יהושע אמרתי להם את הדבר אמרו לי על כל פסיעה ופסיעה שהיית פוסע מעלין עליך

דף לד,ב פרק ז הלכה א גמרא כאילו שפכת דמים אמרתי אם בשעה שנתכוני לזכות נתחייבתי בשעה שלא נתכוונתי לזכות על אחת כמה וכמה באותה שעה לא זזתי מלשמש חכמים הוא היה אומר דלא שימש חכימיא קטלא חייב מת מצוה קנה מקומו ארבע אמות אפילו שדה מלא כורכמין שעל מנת כן הנחיל יהושע לישראל את הארץ אימתי בזמן שמצאו בשדה אבל אם מצאו בדרך קוברו או לימין הדרך או לשמאל הדרך שדה בור ושדה ניר קוברו בשדה בור ושדה ניר ושדה זרע קוברו בשדה זרע קוברין אותו בשדה ניר שדה כרם ושדה זרע קוברו בשדה זרע שדה כרם ושדה אילן אית תניי תני קוברו בשדה כרם אית תניי תני קוברו בשדה אילן מאן דאמר קוברו בשדה כרם אבל בשדה אילן לא מפני אהל טומאה מאן דאמר בשדה אילן אבל בשדה כרם לא

מפני הכשר בצירה החליף ר' אימי בשם ר' שמעון בן לקיש עובר משום (דברים כא) לא תטמא את אדמתך היו שתיהן בור שתיהן ניר שתיהן זרע קוברו באיזה שירצה כהן ולוי יטמא לוי לוי וישראל יטמא ישראל ולא הוא לוי הוא ישראל אמר ר' אבין בשעת דוכן שנינו מודין חכמים לרבי אליעזר בכהן גדול ונזיר שיטמא נזיר ואל יטמא כהן גדול ומודה ר' אליעזר לחכמים בכהן גדול ונזיר שיטמא נזיר ואל יטמא כהן גדול הגע עצמך שהקדישו אביו מרחם זו תורה וזו אינו תורה רבי חונא בשם רב יוסף אתיא דר' אליעזר כבית שמאי דבית שמאי אומרים תדיר ומקודש תדיר קודם כן ר' אליעזר אומר תדיר ומקודש תדיר קודם נזיר שלשים ונזיר מאה יטמא נזיר שלשים נזיר מאה ונזיר עולם יטמא נזיר מאה נזיר עולם ונזיר נזירות אית תני תני יטמא נזיר עולם ואית תני תני יטמא נזיר נזירות מאן דאמר יטמא נזיר עולם הא נזיר נזירות לא מפני שתגלחתו מרובה מאן דאמר יטמא נזיר נזירות ונזיר עולם לא מפני שקרבנותיו מרובין החליף ייבא כהדא דאמר ר' אמי בשם ר' שמעון בן לקיש עובר משום לא תטמא את אדמתך וכא כן :

דף לד, ב פרק ז הלכה ב משנה על אילו הטמאות הנזיר מגלח על המת ועל כזית מן המת ועל כזית נצל ועל מלא תרווד רקב

דף לה, א פרק ז הלכה ב משנה ועל השזרה ועל הגולגולת ועל אבר מן המת ועל אבר מן החי שיש עליהם בשר כראוי ועל חצי קב עצמות ועל חצי לוג דם ועל מגען ועל משאן ועל אהילן ועל עצם כשעורה ועל מגעו ועל משאו ועל אהילו על אילו הנזיר מגלח ומזה בשלישי ובשביעי וסותר את הקודמים ואינו מתחיל למנות עד שיטהר ויביא את קרבנותיו :

דף לה, א פרק ז הלכה ב גמרא חד סב שאל מר' יוחנן כזית מן המת מטמא כולו לא כ"ש אמר לו להביא את הנפל שאין בו כזית חזר ושאל אבר מן המת מטמא לא

כל שכן כולו אמר לו להביא את הנפל שלא קרשו איבריו אמר רבי יוסי חכים הוא ההן סבא דלא חכים משאיל מכיון דשאל קדמיתא לא הוה צריך מישאל תינייתא ואי בעי מישאול תרתיהון שאל תינייתא וחזר מישאל קדמיתא תלמידוי דר' יוסי בן חלפתא שאלון תינייתא ולא שאלון קדמיתא דהא פשיטא לון מכיון שאין בו כזית דבר בריא הוא שלא קרשו איבריו אמר רבי מנא לר' חזקיה נהיר את דהוה ר' יעקב בר אחא קאים הכא ואף תרתין שאילתא דהן סבא באהילות להדא מילה לא שהנזיר מגלח עליהן ועוד מן הדא דאמר ר' יוחנן היית סבור שאין הנפלים תורה ממה שהוא מושיב את אימן ימי טוהר הדא אמרה שהנפלים תורה תני ר' שמעון בן יוחי אומר מפני מה אמרו השרץ מטמא בכעדשה מפני שהשרץ תחילת ברייתו בכעדשה ר' יודן בעי המת יטמא פחות מכזית דא"ר יוחנן להביא את הנפל שאין בו כזית ונבילה מטמא כאפון דאמר ר' חנינה אני ראיתי עגל כאפון בשפיר מאי כדון מדרשות אמינא דרוש וקבל שכר אי זהו נצל כשר המת שנתוק והמוהל שקרש הא עודהו מחוי לא לא כן אמר ר' חנינה בשם ר' חלבו המת שהתיכו הרי זה טמא חתכו והתיכו הרי זה טהור ר' יודן ור' יוסי חד אמר להוציא מי בשר שבו וחרנה אמר שאם

דף לה, ב פרק ז הלכה ב גמרא יקרש ויהא בו כזית יהא מטמא מחוי תנינן רבי יוסי אומר בשר המת שיבש ואינו יכול להשרות ולחזור כמות שהיה טהור מאי טעמא דרבי יוסי ולא מן הנבילה למד מן הנבילה מה נבילה אם יבשה טהורה אף המת אם יבש יהא טהור רבי אמי בעי אי מה הנבילה אם נסרחת טהורה אף המת אם נסרח יהא טהור מעתה אין נצל כרבי יוסי אשכח תני בשם רבי יוסי יש נצל חברייה בעון קומי רבי יוסי אי מה הנבילה אין לה רקב אף המת אין לו רקב אמר לון לא למד המת מן הנבילה לעצמות אלא לבשר אין רקב לבשר יש רקב לעצמות כהדא דתני בר קפרא (משלי יד) ורקב עצמות קנאה רבי ינאי אמר (במדבר

יט) או בקבר אפילו נגע בקבר אדם הראשון חברייא אמרין מסרס קרייא או בקבר או ברקב הוא תני בר קפרא אומר או בקבר או ברקב אמר רבי יודה בן פזי מלא תרווד אחד נטל הקב"ה ממקום המזבח וברא בו אדם הראשון אמר הלואי ייברא ממקום המזבח ותהא לו עמידה הדא הוא דכתיב (בראשית ב) וייצר ה' אלהים את האדם עפר מן האדמה וכתוב (שמות כ) מזבח אדמה תעשה לי מה אדמה שנאמר להלן מזבח אף כאן מזבח (שמות כ) והיו ימיו מאה ועשרים שנה קרוב לאלף שנה חיה אדם הראשון ואת אמר והיו ימיו מאה ועשרים שנה אלא לק"כ שנה הוא חוזר למלוא תרווד אחד רקב וקשיא עוג מלך הבשן מאה ועשרים שנה ותינוק בן יומו מאה ועשרים שנה עוג מלא תרווד רקב ותינוק בן יומו מלא תרווד רקב מלא תרווד רקב שאמרו ישנו מקישרי אצבעותיו ולמעלה דברי רבי מאיר וחכמים אומרים מלא היד הגדולה רבי זעירא רבי חייה בשם רבי מחוי הדא דרבי מאיר הכין והדא דרבנן הכין אי זהו מת שיש לו רקב הנקבר ערום בארון של שייש או על גבי ריצפה או על גבי טבלה של שייש אבל נקבר בכסותו על ארון של עץ או ע"ג טבלה של עץ אין זה רקב זהו עפר קברות וצריך מלא תרווד ועוד רבי יוחנן אמר נקבר עמו אפילו גילגלין קטן אין זה רקב ר' יסא בשם רבי יוחנן שני מתים שקברן זה בצד זה זה נעשה גילגלין לזה וזה נעשה גילגלין לזה מה נפשך גילגלין לזה ולא לזה התיב אבא בר נתן הגע עצמך שהביא חצי תרווד רקב מזה וחצי תרווד רקב מזה ועירבן זה בזה והוה עיינן ואיתמחי מגחיד ואיקפד עלוי ומית אמר רבי יוסא

דף לו, א פרק ז הלכה ב גמרא הא אזיל גוברא ולא שמעינן מינה כלום מאי כדון תמן אין כל אחד ראוי למלא תרווד רקב ברם הכא כל אחד ואחד ראוי למלוא תרווד רקב נחתכה רגלו מארכובה ולמעלה אין לו רקב מארכובה ולמטה יש לו רקב נקברה עמו מארכובה ולמטן היא נעשית לו גילגלין מארכובה ולמעלן אין

נעשית לו גילגלין חברייא בעו קומיה רבי שמואל בר אבדומא קשר גילגלין מן הארכובה ולמטן ואמר לון אין כיני אפילו לא נחתכה אראה אותה כאילו היא חתוכה ותיעשה לו גילגלין מכיון שהיא מחוברת לו כולו גוף אחד הוא חסר מהו שיהיה לו רקב נישמענה מן הדא חסר אין לו רקב ואין לו תפישת קבר ואין לו שכונת קברות רבי יוחנן בעי כמה יחסר ולא יהיה לו רקב ייבא כיי דתנינן תמן כדי שיינטל מן החי וימות וכא כן הגע עצמך שניקב וושטו הרי אינו חסר ואינו חיה לית לך אלא כהדא נחתכה רגלו מן הארכובה ולמטה יש לו רקב מן הארכובה ולמעלן אין לו רקב נקברה עמו מן הארכובה ולמטן נעשית לו גילגלין מן הארכובה ולמעלן אין נעשית לו גילגלין נפלים מהו שיהא להן רקב מאן דמר דמן מטמא ברביעית יש להן רקב ומאן דמר אין דמן מטמא ברביעית אין להן רקב נישמענה מן הדא עפר תלוליות למה הוא טמא מפני שהנשים קוברות שם נפליהן אמר רבי יודן אבוי דר' מתנייה לא מסתברא דלא דמוכי שחין קוברין שם איבריהן אית לך מימר משם רקב לא משם מגע כשעורה והא תני נטל ממנו עפר וסמכו לו טהור תיפתר כהדין תניא דתני עקרו ממקומו טמא רבן שמעון בן גמליאל מטהר אמר רבי שמעון בן אלעזר וירדו בשיטת ר"ש דתני השזרה והגולגולת אפ"י מכותתין אפ"י מפורקין טמא שהקבר מצרפן משום אדם באהל

דף לו,ב פרק ז הלכה ב גמרא מתניתא דר' לעזר בן עזריה דתני אמר ר' <שמעון בן> אלעזר בראשונה היו בתי דינין חלוקין מקצתן אומרים רביעית דם רובע עצמות מקצתן אומרים חצי לוג דם חצי קב עצמות לנזירות ולטומאת מקדש וקדשיו ר' יעקב בר אידי בשם ר' שמעון מדרש אמרוה מפי חגי זכריה ומלאכי :

דף לו,ב פרק ז הלכה ג משנה אבל הסככות והפרעות ובית הפרס וארץ העמים והגולל והדופק ורביעית דם ואהל ורובע עצמות וכלים הנוגעין במת וימי ספירו וימי גמרו על אילו אין הנזיר מגלח ומזה בשלישי

ובשביעי ואינו סותר את הקודמים התחיל מונה מיד וקרוב אין לו באמת אמרו ימי הזב והזבה וימי הסגירו של מצורע הרי אילו עולין לו :

דף לו, ב פרק ז הלכה ג גמרא בנתיים מהו ר' יוחנן אמר בנתיים להקל רבי שמעון בן לקיש אמר בנתיים להחמיר מהו בנתיים זה אבר מן המת ואבר מן החי שאין עליהן בשר כראוי ר' יוסי בעי מניין עצם כשעורה לא מן הדין קרייא (במדבר יט) או בעצם אדם הכא את עבד לה כשעורה והכא את עבד לה פחות מכשעורה תני רבי שמואל בר אבודמא (שם) בחלל כל שהוא חלל בחלל זה אבר מן המת ואבר מן החי שאין עליהם בשר כראוי אמר ר' יוחנן סככות ופרעות תורה הן אצל תרומה ואין הנזיר מגלח רבי ירמיה בעי אם לשרוף אפי' על ספק דבריהן שורפין אם ללקות תני רבי צידיניה קומי ר' ירמיה ופליג על ר' ירמיה כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח חייבין עליה על ביאת המקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה על ביאת המקדש אמר ר' יוחנן רובדי אילן שיש בהן ארבעה על ארבעה הנזיר מגלח רבי יוסי אמר ר' יוחנן ידו אחת

דף לז, א פרק ז הלכה ג גמרא בצד זו וידו אחת ברובד אין הנזיר מגלח ר' יוסי בעי אם חוצץ הוא בפני הטומאה יחוץ בפני טהרה אם אינו חוצץ בפני טומאה אל יחוץ בפני טהרה אמר רבי יוחנן המת בבית והנזיר תחת המיטה נזיר מגלח כל שכן המת תחת המיטה והנזיר בבית <אינו> מגלח אמר ר' יוחנן המת והנזיר תחת כרעי המיטה תחת מעי הגמל תחת מעי השקוף תחת מלתריות אין הנזיר מגלח ולא כל דבר שנראה להגן שמע חזקיה ואמר טהרו מתים אמר ר' יוחנן המת בבית והנזיר בטריקלין הנזיר מגלח כל שכן המת בטריקלין והנזיר בבית שהנזיר מגלח ר' מנא בעי אם אהל לחוץ יהא אהל להמשיך אם אינו אהל להמשיך תיפקע טומאה אמר ר' יוחנן טומאה מחצי כותל ולחוץ הנזיר מגלח אמר ר' יאשיה טומאה טמונה בקרקעו של

בית נזיר מגלח ר' יעקב בר אחא בשם ר' יאשיה רוב בניינו ורוב מיניינו של מת אין הנזיר מגלח. באמת דאמר ר' אליעזר כל מקום ששנינו באמת הלכה למשה מסיני (במדבר ו) יפלו כי טמא נזרו מיכן שטמאים נופלין ויסתור אין לך סותר אלא ימי המת בלבד ולא יעלו מה אם ימים שעושין משכב ומושב את אומר עולין ימים שאין עושין משכב ומושב אינו דין שיעלו מה חמית מימר שאין עולין א"ר בשם רבי שמעון בן לקיש (שם) גדל פרע שער ראשו ימים של גידול שיער עולין ימים של

דף לז, ב פרק ז הלכה ג גמרא העברת שיער אין עולין עד כדון בימי ספירו בימי גמרו ר' יוחנן בשם ר' ינאי (במדבר יב) אל נא תהי כמת מה ימי המת אין עולין אף ימי הסגר אין עולין חד בי רבי אמר הדא דר' יוחנן קומי ר' שמעון בן לקיש ולא קיבל עלוי אמר ליה הכא את עבד לה הסגר והכא את עבד לה החלט לית יכיל דאמר ר' יוחנן בשם ר' ינאי אל נא תהי כמת תסגר מה ימי המת שבעה אף ימי הסגר שבעה :

דף לז, ב פרק ז הלכה ד משנה ר' אלעזר אמר משום רבי יהושע כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייבין עליה על ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה על ביאת המקדש אמר ר' מאיר לא תהא זו קלה מן השרץ אמר ר' עקיבה דנתי לפני רבי אליעזר מה אם עצמם כשעורה שאינו מטמא את האדם באהל הנזיר מגלח על מגעו ועל משאו רביעית דם שהיא מטמא את האדם באהל אינו דין שהיא הנזיר מגלח על מגעה ועל משאה אמר לי מה זה עקיבה אין דנין כאן מקל וחומר וכשבאתי והרציתי את הדברים לפני ר' יהושע אמר לי יפה אמרת אלא כך אמרה הלכה :

דף לז, ב פרק ז הלכה ד גמרא תמן תנינן שנים טמאין במת אחד טמא טומאת שבעה ואחד טמא טומאת שמיאי ערב שלשה טמאים במת שנים טמאים טומאת

שבעה וא' טמא טומאת ערב ד' טמאים במת ג' טמאים
טומאת ז' וא' טמא טומאת ערב כיצד שני בני אדם
הנוגעים במת טמא טומאת שבעה ואדם הנוגע בו טמא
טומאת ערב כו' ר' יוחנן בשם רבי ינאי וכולהון תורה
הן אצל תרומה אבל על ביאת המקדש אינו חייב אלא
על שני שנגע בראשון מה טעם (במדבר יט) ואיש אשר
יטמא ולא יתחטא הטעון חיטוי חייב על ביאת מקדש
ואין טעון חיטוי אינו חייב על ביאת המקדש התיבון
הרי אדם הנוגע בכלים ונוגעין במת טעון חיטוי והוא
שני אמר ר' אבין בר חייה בטומאת איש באיש לא
בטומאת איש בכלים מילתיה דרבי אבין בר חייה אינו
חייב אלא על הראשון בלבד מאחר שאילו אדם באדם
אינו חייב אלא על הראשון בלבד וכא אינו חייב אלא
על הראשון

דף לח, א פרק ז הלכה ד גמרא בלבד אמר רבי יוסי
והוא שטבל אבל אם לא טבל הדא היא דרבי דרבי אמר
כל הטמאים בטומאתן עד שיבואו במים אמר ר' אילא
הוא עצמו שנגע במת חייב אמרה ואמר טעמא אשר
יטמא בטומאת איש הוא והוא שלישי כדאמר רבי אבון
בר חייה בטומאת איש באיש ולא בטומאת אדם בכלים
רבי זריקא בשם רב המנונא תניי תמן פליג על רבי
אילא כלי שחציו מן האדמה וחציו מן הגללים אין
חייבין עליו על ביאת המקדש מפני שחציו מן האדמה
וחציו מן הגללים אבל אם היה כולו מן האדמה חייב
מגו חייב לא הנוגע לא שני שנגע בראשון הוא א"ר
פינחס קומי רבי יוסי תיפתר בשזרקו אמר ליה אי
בשזרקו בדא תני על רחיצת גופו ענוש כרת ועל כיבוס
בגדיו בארבעים משם מכניס כלים טמאים במקדש
א"ר לעזר בי רבי יוסי קומי ר"י אוף אנן תנינן הדא
מסייעא להדין תנייא קדמייא דתני ר' אלעזר אמר
משום ר' יהושע כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה
חייבין על ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין
הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה על ביאת המקדש
ראשון שהנזיר מגלח עליו חייבין עליו על ביאת מקדש

שני שאין הנזיר מגלח עליו אין חייבין עליו על ביאת המקדש אמר רבי יוחנן לטמאות הפורשות מן המת נצרכה רביעית דם רובע עצמות שאין הנזיר מגלח עליהן אין חייב עליהן חצי לוג דם וחצי לוג עצמות שהנזיר מגלח עליהן חייבין עליהן על ביאת המקדש אמר רבי ירמיה הוינן סברין מימר מה פליגי לקרבן

דף לח, ב פרק ז הלכה ד גמרא אבל למלקות לוקין אפיי על השלישי אפיי על הרביעי תני ר' יוסי ציידניה קומי רבי ירמיה ופליג על רבי ירמיה כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייבין עליה על ביאת המקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה על ביאת המקדש אמר ר' יוסי בי ר' בון ר' ינאי ר' יוחנן לטמאות הפורשות מן המת נצרכה רביעית דם רובע עצמות שאין הנזיר מגלח עליהן אין חייבין עליהן חצי לוג דם וחצי לוג עצמות שהנזיר מגלח עליהן לוקין עליהן :

מסכת נזיר פרק ח

דף לח, ב פרק ח הלכה א משנה שני נזירין שאמר להן אחד ראיתי אחד מכם שניטמא ואיני יודע אי זה מכם מביאין קרבן טומאה וקרבן טהרה ואומר אם אני הוא הטמא קרבן טומאה שלי וקרבן טהרה שלך ואם אני הוא הטהור קרבן טהרה שלי וקרבן טומאה שלך וסופרים שלשים יום ומביאין קרבן טהרה ואומר אם אני הוא טמא קרבן טומאה שלי וקרבן טהרה שלך וזה קרבן טהרתי ואם אני הוא הטהור קרבן טהרה שלי וקרבן טומאה שלך וזה קרבן טהרתך מת אחד מהן אמר ר' יהושע יבקש אחד מן השוק וידור כנגדו נזיר ויאמר אם טמא הייתי הרי אתה נזיר מיד ואם טהור הייתי הרי אתה נזיר לאחר שלשים יום וסופרים שלשים יום ומביאין קרבן טומאה וקרבן טהרה ויאמר אם אני הוא הטמא קרבן טומאה שלי וקרבן טהרה שלך ואם אני הוא הטהור קרבן טהרה שלי וקרבן

טומאה בספק וסופרים שלשים יום ומביאין קרבן טהרה ואומר אם אני הוא טמא קרבן טומאה שלי וקרבן טהרה שלך וזה קרבן טהרתי ואם אני הוא טהור קרבן טהרה שלי וקרבן טומאה בספר וזה קרבן טהרתך אמר לו בן זומא מי שומע לו שידור כנגדו אלא מביא חטאת העוף ועולת בהמה ואומר אם טמא הייתי החטאת מחובתי והעולה נדבה ואם טהור הייתי העולה מחובתי והחטאת בספק וסופר שלשים יום ומביא קרבן טהרה ואומר אם טמא הייתי העולה ראשונה נדבה וזו חובה ואם טהור הייתי העולה ראשונה חובה וזו נדבה וזה שאר קרבני א"ר יהושע נמצא זה מביא קרבנותיו חציים אבל הודו חכמים לדברי בן זומא :

דף לח, ב פרק ח הלכה א גמרא ולא סוף דבר כשאמר להן אחד ראיתי את אחד מכם שניטמא ואיני יודע אי זה מכם אלא אפילו אמר להם ראיתי אחד מכם שנזר ואיני יודע אי זה מכם שניהן נוהגין נזירות על פיו בשאינן מכחישין אותו אבל אם מכחישין אותו לא בדא היו שניהן מכחישין ייבא כהדא עד אומר ניטמא והוא אומר לא ניטמאתי טהור ב' אומרין ניטמאת והוא אומר לא ניטמאתי שניהן נאמנין ממנו דברי ר"מ וחכ"א הוא נאמן ע"י עצמו רב יהודה בשם רב

דף לט, א פרק ח הלכה א גמרא כיני מתניתא רבי מאיר מטמא רבי יהודה וחכמים מטהרים אמר ר' יוחנן כיני מתניתא ר"מ מטמא ור' יהודה מטהר מיליהון דרבנן מסייעין לר' יוחנן דא"ר גוריון בשם ר' יוסי בן חנינה לא א"ר יודה אלא בטומאה ישנה שיכול לומר נטמאתי וטהרתי ותני כן הדבר על אכילת חלב הוא הדבר על ביאת המקדש ויודון ליה בטומאה מפני טומאת נזיר שאין אומר לו איכן הוא קרבנך שהבאת ויודון ליה בתרומה עד כאן קשי רבי חנינה ר' מנא שמע לן מן דבתרה אמרו לו אם ירצה לומר מזיד הייתי בשפחה חרופה מה אית לך שוגג חייב מזיד חייב שיכול לומר לו היערתני אבל לא גמרתני

דף לט, ב פרק ח הלכה א גמרא כיי דאמר רשב"ל נאנסתי מפני כשפים שעשת לי בנזירות מה אית לך שוגג חייב מזיד חייב אנסו חייב (במדבר ו) בפתע לרבות השוגג בפתאום לרבות המזיד תנאי היה בלבי לכשאטמא תיפקע נזירותי ממני תחול עלי נזירות אחרת מ"מ לא נתחייב בנזירות עד עכשיו תניי היה בלבי לכשאטמא תפקע נזירותי ממני תחול עלי נזירות אחרת בשבועות מה אית לך שוגג חייב מזיד חייב תניי בדברים אין תניי בשבועות ואתיא כיי דמר רבי בא רב יהודה בשוגג בקרבנה ובמזיד בקרבנה אבל אם אמר סבור הייתי שאין זו שבועה פטור הא כל אילין מיליאי לא מצי תנייה וכא מצי תנייה מה דרבי יוסי אמר פלוני אכל חלב והתריתי בו אינו לוקה אמר לו אחד חלב הוא והתרו בו שנים לוקה ועיקר עדותו לא בעד אחד הוא מה דרבי יודה אמר פלוני נזיר וניטמא התריתי בו אינו לוקה אמר לו אחד נזיר והיה נוהג בנזירות על פיו ושתה יין וניטמא למתים והתרו בו שנים לוקה עיקר עדותו לא בעד אחד הוא מה דר' מנא אמר פלוני כהנת וזינת ובא עליה בעלה כהן והתריתי בו אינו לוקה נסתרה בפני שנים אמר אחד מהם אני ראיתיה שניטמאת ובא עליה בעלה והתרו בו שנים לוקה ועיקר עדותו לא בעד אחד ומביאין קרבן טומאה וקרבן טהרה הדא בעומד בסוף שלשים אבל בעומד בתוך שלשים ממתנין לו עד שלשים בשהיה זה נזיר שלשים וזה נזיר שלשים אבל אם היה זה נזיר שלשים וזה נזיר מאה ממתנין לו עד מאה ר' יעקב דרומיא בעא קומי ר' יוסי ניטמא באותן הימים מה הן אמר לו כמי שחבירו מבקש לו מאחד

דף מ, א פרק ח הלכה א גמרא מן השוק שתה יין בתוך שלשים יום הראשונים אינו לוקה בתוך שלשים יום האחרונים לוקה הבא מן השוק אינו לוקה לא על השניים ולא על האחרונים עד כדון בשהתרו בו על זה בפני עצמו ועל זה בפני עצמו התרו בו על שניהן כאחד פלוגתא דר' יוחנן ורשב"ל דאיתפלגון בשני ימים טובים של גליות ר' יוחנן אמר מקבלין התרייה על ספק

רשב"ל אמר אין מקבלין התרייה על ספק נזרתי ואיני יודע מה נזרתי אם לעכשיו אם לאחר זמן אמר לו זו לעכשיו וזו לאחר זמן שנה יין בתוך שלשים ימים הראשונים לוקה בתוך שלשים האחרונים אינו לוקה וחש לומר שמא הראשונים בתוך נזירותו והאחרונים לאחר נזירותו כל ימי נזרו לעשות ימים שלאחר מלאת כבתוך מלאת ליין לטומאה ולתגלחת ויביא קרבנותיו חציים שלא תנעול תשובה מבית הוועד נזיר שנטמא בספר רשות היחיד ואינו בפסח ר' הושעיא רבה אמר הנזיר מגלח ר' יוחנן אמר אין הנזיר מגלח דתנינן תמן כל טומאה מן המת שהנזיר מגלח עליה חייבין עליה על ביאת מקדש וכל טומאה מן המת שאין הנזיר מגלח עליה אין חייבין עליה על ביאת מקדש יחיד שנטמא בספק רשות היחיד בפסח רבי הושעיה אמר ידחה לפסח שני רבי יוחנן אמר משלחין אותו דרך רחוקה ואתייה כיי דאמר רבי יוחנן נייטמא טומאת התהום משלחין אותו דרך רחוקה ציבור שניטמא בספק רשות היחיד בפסח ר' יוחנן אמר יעשה בספיקן ור' הושעיה אמר יעשה בטומאה אף ר' הושעיה רבה מודי שיעשו בספיקן לא אמר ר' הושעיה

דף מ,ב פרק ח הלכה א גמרא אלא לחומרין ר' יוחנן אמר בשם רבי בנייה ישראל ערל מזין עליו שכן מצינו שקיבלו אבותינו במדבר הזיית ערלים אמר רב חסדא אתייה כמ"ד ביי"א מלו ברם כמ"ד בעשירי מלו לא מנו הזיית ערלים אמר רבי אבין מכל מקום לא מנו הזיית ערלים רבי אלעזר בשם רבי חנינה מעשה בכהן ערל שהוזה והוכשרו הזיותיו תני רבי אליעזר בן יעקב אומר איסטרטיות ושומרי צירים היו בירושלים וטבלו ואכלו פסחיהם לערב:

דף מ,ב פרק ח הלכה ב משנה נזיר שהיה טמא בספק ומוחלט בספק אוכל בקדשים לאחר ששים יום ושיתה ביין ומיטמא למתים אחר מאה ועשרים יום שתגלחת הנגע דוחה לתגלחת הנזיר בזמן שהיא ודאי אבל בזמן שהיא ספק אינה דוחה:

דף מ,ב פרק ח הלכה ב גמרא אי זהו מוחלט מספק שנים שבאו אצלו והחליט את אחד מהן ולא הספיק להחליט את השני עד שנחלפו לו זהו מוחלט בספק הדא היא דתני רבי חייה ספק נזיר טמא ספק נזיר טהור אבל נזיר ודאי היה ספק מצורע טמא ספק מצורע טהור אבל מצורע ודאי היה אוכל בקדשים אחר ששים יום ושותה יין ומיטמא למתים לאחר ק"כ ימים כיצד אמרו לו נזיר טמא אתה צא ומנה שבעה והזהר ושנה וגילח והביא מנה שבעה ורצה לגלח אמרו לו נזיר טהור צא ומנה שבעה והשלימן לשלשים מנה שלשים ורצה לגלח אמרו לו נזיר טהור אתה ואין נזיר טהור מגלח אלא על מיני דמים ה"ז מביא עולה ומגלח עליה

דף מא,א פרק ח הלכה ב גמרא חטאת העוף ומתנה עליה ואומר אם טמא הייתי החטאת מחובתי והעולה נדבה אם טהור העולה מחובתי והחטאת ספק >מגלח את ראשו ואת זקנו ואת גבות עיניו כדרך שמצורע מגלח < כיצד עושין לו להחמיר מביא שתי ציפורי דרור שוחט אחד מהן על כלי חרש על מים חיים חופר וקוברו בפניו ואסורה בהנייה וגילח ראשו וזקנו וגבות עיניו כדרך שמצורעין מגלחין אותה ומונין שלשים יום ומביא עולת בהמה אחרת ומתנה עליה ואומר אם טמא הייתי העולה הראשונה נדבה וזו חובה והחטאת מחובתי ואם טהור הייתי העולה הראשונה חובה וזו נדבה והחטאת ספק מגלח ראשו וזקנו וגבות עיניו כדרך שמצורע מגלח ר"ש אומר למחרת הוא מביא אשמו ולוג שמן על גביו ומתנה עליה ואומר אם טמא הייתי הרי הוא חובתי ואם לאו הרי הוא ספיקי וישחוט בצפון וטעון מתן בהונות ונאכל לזכרי כהונה בכל מקום ליום ולילה עד חצות אבל חכמים לא הודו לרבי שמעון שהוא מביא את הקדשים לבית הפסול הביא חטאת בהמה אינו יכול שאין לו חטאת בהמה חטאת העוף אינו יכול שהרי עשיר שהביא קרבן עני לא יצא כיצד יעשה יכתוב נכסיו לאחר ויביא קרבן עני נמצא עשיר מביא חטאת עוף ומתנה עליה ואומר אם

טמא הייתי הרי זה חובתי ואם לאו הרי הוא ספק אוכל בקדשים מיד לשתות יין וליטמא למתים אינו יכול שאין נזירותו עולה לו מתוך צרעתו כיצד עושין לו כדברי בן זומא הרי זה מונה שלשים יום ומביא עולת בהמה ומגלח עליה חטאת העוף ומתנה עליה ואומר אם טמא הייתי החטאת מחובתי והעולה נדבה אם טהור הייתי העולה מחובתי וחטאת ספק מונה שלשים יום ומביא קרבנותיו שלמין ומתנה עליהן ואומר אם טמא הייתי העולה הראשונה נדבה וזו חובה ואם טהור הייתי העולה הראשונה חובה

דף מא, ב פרק ח הלכה ב גמרא וזו נדבה והחטאת ספק ומגלח שותה יין ומטמא למתים מיד בד"א בזמן שנזר מתוך ימי נזירותו אבל אם נזר מתוך ימי צרעתו אוכל בקדשים אפילו לאחר שתי שנים שותה ביין ומטמא אחר ד' שנים אמר רבי יוחנן זו דברי בן זומא אבל דברי חכמים לעולם הוא בחליטו עד שיניף האשם רבי ירמיה בעי שיניף האשם יהא זה בחליטו אמר ליה רבי יוסי למה לא מצינו כמה אשמות דוחין מפני ספיקות דתנינן תמן אשם שנתערב בשלמים רבי שמעון אומר שניהם ישחטו בצפון ויאכלו כחומר שבהן אמרו לו אין מביאין קדשים לבית הפסול רבי יעקב דרומיא בעא קומי רבי יוסי ויעשו לו תקנה ליינו אמר ליה (במדבר ו) וגלח הנזיר פתח אהל מועד הראוי לבוא אל פתח אהל מועד יצא זה שאינו ראוי לבוא אל אהל מועד שערו מהו רבי יעקב בר אחא איתפלגון רבי יוחנן ורבי שמעון בן לקיש רבי יוחנן אמר שערו אסור רבי שמעון בן לקיש אמר שערו מותר רבי זעירא בעי במצורע שנזר פליגין או בנזיר שנצטרע פליגין אין תימר במצורע שנזר פליגין הא בנזיר שנצטרע דברי הכל הוא אסור אין תימר בנזיר שנצטרע פליגין הא במצורע שנזר דברי הכל מותר רבי ירמיה פשיטא ליה במצורע שנזר פליגין הא בנזיר שנצטרע דברי הכל אסור תגלחת מצוה מהו שתדחה לתגלחת הרשות נישמענה מן הדא ומגלח ראשו וזקנו וגבות עיניו כדרך שמצורעין מגלחין וחש

לומר שמא תגלחת מצוה היית רבי זעירא בשם רבי יודן מתניתא אמרה כן שרבי שמעון אומר כיון שנזרק עליו אחד מן הדמין הותר הנזיר לשתות יין וליטמא למתים ואינו אסור אלא משום בל תשחת שמואל בר אבא אמר תיפתר בסריס והא תנינן זקן אית לך מימר סריס

דף מב, א פרק ח הלכה ב גמרא לית לך אלא כדאמר רבי יעקב בשם רבי יוחנן נטלן מלמטן למעלן אסור רבי יוסי בר אבין אמר לא שנייא היא למטן למעלן היא למעלן למטן טמא בספק מוחלט ודאי אוכל קדשים לאחר ששים יום ושותה יין ומיטמא למתים לאחר מאה ועשרים יום טמא וודאי מוחלט בספק אוכל בקדשים לאחר עשרים יום ושותה יין ומיטמא למתים לאחר מ"ד יום טמא ודאי מוחלט ודאי אוכל בקדשים לאחר שמונת ימים שותה ביין ומיטמא למתים אחר מ"ד יום אמר רבי אבא מרי אחוי דרבי יוסי זאת אומרת שהתער סותר בנזיר טמא שבעה:

מסכת נזיר פרק ט

דף מב, א פרק ט הלכה א משנה העכו"ם אין להן נזירות נשים ועבדים יש להן נזירות חומר בנשים מבעבדים שהוא כופף את עבדו ואינו כופף את אשתו חומר בעבדים מבנשים שהוא מיפר נדרי אשתו ואינו מיפר נדרי עבדו היפר לאשתו היפר לה עולמית היפר לעבדו יצא לחירות השלים את נזירותו עבר מכנגד פניו ר"מ אומר לא ישתה ור' יוסי אומר ישתה:

דף מב, א פרק ט הלכה א גמרא (במדבר ו) בני ישראל נודרין בנזיר ואין העכו"ם נודרין בנזיר כמה דאת אמר (ויקרא כב) איש מה ת"ל איש להביא העכו"ם שנודרין נדרים ונדבות כישראל אמור אף הכא כן שנייא היא דכתיב (במדבר ו) וכפר עליו את שיש לו כפרה יצאו עכו"ם שאין להן כפרה

דף מב, ב פרק ט הלכה א גמרא תמן תנינן העכו"ם רבי מאיר אומר נערך אבל לא מעריך ר' יהודה אומר מעריך אבל לא נערך וזה וזה מודין שהן נודרין ונידרין ר' ירמיה בעי מ"ד תמן מעריך והכא מזיר מ"ד נערך הכא ניזור ניזור היך איפשר ישראל מזיר את העכו"ם ושמע הוא ליה אלא בשאמר ישראל הריני נזיר ושמע העכו"ם ואמר מה שאמר זה עלי אינו אלא כפורע חובה מזיר היך איפשר עכו"ם מזיר את ישראל לישראל אינו מזיר ועכו"ם מזיר את ישראל אלא בשאמר העכו"ם הריני נזיר ושמע ישראל ואמר מה שאמר זה עלי מה מיעטת בו ישראל בבל יחל ואין העכו"ם בבל יחל אמר רבי יונה ישראל יש להן היתר חכם עכו"ם אין להן היתר חכם אמר רבי יוסי ישראל צריכין היתר חכם והעכו"ם אין צריכין היתר חכם ואתייה דרבי יוסי כדרבי אבהו חדא נכרית אתת לגבי רבי אבהו אמר לאבימי בר טובי פוק ופתח לה בנולד ודרבי יונה כרבי אחא דאמר הוא לבן הוא (שופטים ג) כושן רשעתיים ולמה נקרא שמו כושן רשעתיים שעשה שתי רשעיות אחת שחילל את שבועה ואחת ששיעבד בישראל שמונה שנה ויכוף את אשתו לא כן אמר רבי הונא הנייתי עליך כופה ומשמשותו הנייתך עלי הרי זה יפר שנייה היא שהוא הנייתו והנייתה ולא יכוף את עבדו שנייה היא דכתיב (במדבר ו) כי נזר אלהיו על ראשו את שאין לו אדון אחר יצא עבד שיש לו אדון אחר היה יכול למחות על דבר רבו אומר לו הלכה היא שמע לדברי רבך כפפו רבו וניטמא מהו שיביא קרבן טומאה וכי נזיר הוא לא את הוא שגזרתה עליו

דף מג, א פרק ט הלכה א גמרא שיטמא את אמר מביא קרבן טומאה וכא מביא קרבן טומאה כפפו רבו וניטמא מהו שיסתור וכי נזיר הוא אלא את הוא שגזרת עליו שיטמא את אומר סותר וכא סותר פשיטא דא מילתא ניטמא ואחר כך יצא לחירות מביא קרבן טומאה מהו בשכפפו רבו או בשלא כפפו רבו אין תימר בשכפפו מביא קרבן טומאה אין תימר בשלא כפפו רבו

ישלם כל זמן שהוא תחתיו אמר רבי יוסי בשכפפו רבו
אנן קיימין שלא תאמר הואיל ויצא לחירות תפקע
ממנו נזירות בטומאה לפום כן צריך מימר מונה
לנזירות בטומאה אמר ר' יוסי עבד שאמר הריני נזיר
לכשאצא לחירות כופו לנזירות עבד כופה לנזירות
ואינו כופה לא לנדריים ולא לשבועות רבי ירמיה בעא
קומי ר"ז

דף מג, ב פרק ט הלכה א גמרא כפפו רבו וניטמא מהו
שילקה או אינו אלא הלכה מה אנן קיימין אם
בשנזירותו הלכה והלכה יש לכוף לוקה אם בשאילו
ואילו מדבריהן לא ילקה אמר רבי מנא לוקין על
ההלכה אלא אכן הוא אם בשנזירותו תורה והלכה יש
לכוף ולוקה אם בשאילו ואילו מדבריהן לא ילקה כפפו
רבו לדבר אחד מהו שיכוף אותו לכל הדברים באנו
למחלוקת רבי מאיר ורבי יוסי עבר מכנגד פניו רבי
מאיר אומר לא ישתה ר' יוסי אומר ישתה מה אנן
קיימין אם בשאמר בין בפניי בין שלא בפניי שתה אוף
רבי מאיר מודה אם באומר בפניי שתה שלא בפניי אל
תשתה אוף רבי יוסי מודה אלא כן אנן קיימין באומר
שתה רמ"א בפני שתה ושלא בפני אל תשתה רבי יוסי
אומר כאומר בין בפניי בין שלא בפניי שתה :

דף מג, ב פרק ט הלכה ב משנה נזיר שגילח ונודע שהוא
טמא אם טומאה ידועה סותר ואם טומאת התהום
אינו סותר אם עד שלא גילח בין כך ובין כך סותר כיצד
ירד לטבול במערה ונמצא מת צף על פי המערה טמא
נמצא משוקע בקרקע המערה ירק להקר טהור ליטהר
מטומאת המת טמא שחזקת טמא טמא וחזקת טהור
טהור שרגלים לדבר :

דף מג, ב פרק ט הלכה ב גמרא אמר רבי יוחנן מאן תנא
אם גילח ואם לא גילח רבי אליעזר ברם כרבנין עד שלא
נזרק הדם עליו עולא בר ישמעאל בשם רבי לעזר טעמא
דרבי אליעזר (במדבר ו) וגילח הנזיר את שער ראש נזרו
התורה תלת לנזירותו בשערו השלים לנזירותו לא

הספיק לגלח עד שנודע לו בספק קבר התהום סותר
הפריש קרבנותיו ולא הספיק לגלח עד

דף מד, א פרק ט הלכה ב גמרא שנתוודע לו קבר
התהום אמר רבי זעירא קומי רבי מנא ולא מתניתא
היא ולא הוא גילח הוא לא גילח כרבי ליעזר הוא עד
שלא נזרק עליו הדם הוא משנזרק עליו הדם כרבנין
מניין לספק קבר התהום ר' יעקב בר אחא בשם רבנין
(במדבר ט) או בדרך רחוקה לכם מה לכם בגלוי אף כל
דבר שהוא בגלוי יצא קבר התהום שאינו בגלוי עד כדון
עושי פסח נזיר מנין רבי יוחנן בשם רבי (במדבר ו) וכי
ימות מת עליו מה עליו שהוא בגלוי אף כל דבר שהוא
בגלוי יצא קבר התהום שאינו בגלוי ציבור שניטמא
בספק קבר התהום מהו שירצה עליו הציץ ק"ו ומה אם
יחיד שהורעתה כוחו בטומאה ידועה ייפיתה כוחו
בקבר התהום ציבור שיפיתה כוחו בטומאה ידועה אינו
דין שתייפה כוחו בקבר התהום קל שאתה מיקל ביחיד
את מחמיר בציבור קל שאתה מיקל ביחיד שאם
נתוודע לו לפני זריקה יעשה כמי שניטמא לאחר זריקה
בשביל שלא ידחה לפסח שני את מחמיר עליו בציבור
שאם נתוודע לו לאחר זריקה יעשה כמי שניטמא לפני
זריקה בשביל שלא יאכל הבשר קל שאת מיקל בנזיר
טהור את מחמיר בנזיר טמא קל שאת מיקל בנזיר
טהור שאם נתוודע לו לפני זריקה יעשה כמי שניטמא
לאחר זריקה בשביל שלא יביא קרבן טומאה את
מחמיר בנזיר טמא שאם נודע לו לאחר זריקה יעשה
כמי שניטמא וחזר וניטמא בשביל שיביא קרבן טומאה
על כל אחד ואחד כהדא דתני ניטמא וחזר וניטמא
מביא קרבן על כל אחד ואחד עובד של פסח מהו שירצה
עליו הציץ קל וחומר מה אם הבעלים ג שהורעתה כוחן
בזקן וחולה ייפיתה כוחן בקבר התהום עובד שייפיתה
כוחו בזקן וחולה אינו דין שתייפה כוחו בקבר התהום
לא אם אמרת בבעלים שייפיתה כוחן בשאר כל
טומאות שבשנה תאמר בעובד שהורעתה כוחו בשאר
כל הטומאות שבשנה הואיל והורעתה כוחו בשאר כל

הטומאות שבשנה הורע כוחו בטמא מת בפסח מאי
כדון

דף מד, ב פרק ט הלכה ב גמרא לכם בין לו בין לעובד
שלו עד כדון עושי פסח נזיר מניין ר' יוסי בי רבי בון
בשם רב חסדא הוינן סברין מימר עליו לא על העובד
שלו מן מה דתני הוא נזיר הוא עושה פסח הדא אמרה
מה דנפל לדין נפל לדין אי זה הוא קבר התהום המת
שנקבר בקש ובתבן ובעפר ובצורות אבל אם נקבר
במים ובאפילה ובנקיקי הסלעים אינו עושה קבר
התהום כללו של דבר כל שאתה יכול לפנותו עושה קבר
התהום וכל שאי אתה יכול לפנותו אינו עושה קבר
התהום וקש ותבן אין את יכול לפנותו מתניתא דלא
כרבי יוסי דרבי יוסי אומר תבן וביטלו בטל רבי יוסי
בי רבי בון בשם רב חסדא דברי הכל היא מה דאמר ר'
יוסי בשבילו בעפר יש תבן שהוא כעפר ועפר שהוא
כתבן תבן שאין יכול לפנותו הרי הוא כעפר ועפר שאת
יכול לפנותו הרי הוא כתבן דבי ר' ינאי אמרי חיפהו
מחצלות בטל איתא חמי מלאוהו מחצלות לא בטל
חיפהו מחצלות בטל מילאהו חריות צריכה רבי זריקן
רבי אמי בשם ריש לקיש אפילו ריק אי זהו קבר
התהום כל שאין אדם זוכרו וחש לומר שמא אחד בסוף
העולם בחזקת החי בחיי תיפתר שמצאו קמצוץ תני
אין לך עושה קבר התהום אלא מת בלבד הא נבילה לא
קל וחומר ומה אם המת שאינו עושה משכב ומושב הרי
הוא עושה קבר התהום נבילה שעושה משכב ומושב
אינו דין שתעשה קבר התהום לאי זה דבר נאמר אין
לך עושה קבר התהום אלא מת בלבד להוציא משכב
ומושב רבי יוסי בי ר' בון אמר בר פיקה שאל לרבי

דף מה, א פרק ט הלכה ב גמרא עד כדון במערה מקורה
אפילו במערה שאינה מקורה סבר בר פיקה אין ספק
טומאה צפה על פני המים <טהור> אמר ליה רבי עדיין
בר פיקה עומד בשטותו אין ספק טומאה צפה על פני
המים טהור אלא שרץ אבל במת כעומד הוא כהדא
דתאני כל הנזרקין ספיקן טהור כחוץ מכזית מן המת

המאהילין שהן מטמאין מלמטן למעלן לית הדא פליגא על רבי יאשיה דרבי יאשיה אמר טומאה טמונה בקרקעו של בית הנזיר מגלח אמר רבי יוחנן כאן מן הצד וכאן מכנגדן ר' עזרה בשם רבי יודן אמר ואפילו תימר כאן וכאן מן הצד ותימר כאן וכאן מכנגדן מהו טמא טמא ואינו מגלח :

דף מה, א פרק ט הלכה ג משנה המוצא מת בתחילה מושכב כדרכו נוטלו ואת תפושתו מצא שנים נוטלן ואת תפושתן מצא שלשה אם יש בין זה לזה מדי' אמות ועד שמונה כמלוא המיטה וקובריה הרי זו שכונת קברות בודק ממנו ולהלן עשרים אמה מצא אחד בסוף עשרים אמה בודק הימנו ולהלן עשרים אמה שרגלים לדבר שאילו בתחילה מצאו נוטלו ואת תבוסתו :

דף מה, א פרק ט הלכה ג גמרא אי זהו מושכב כדרכו רגליו ממושטות וידיו על לבו אבל אם מצאו קמצוץ אני אומר גל נפל עליו והרגו והתני מצא שנים ראשיהם בצד מרגלותיהם נוטלן ואת תפושתן סברין מימר קמצוץ מהו ראשיהם בצד מרגלותיהם אמר רבי יצחק בי רבי אלעזר

דף מה, ב פרק ט הלכה ג גמרא וכגון אילין גוניא צלייא רישי דהן גבי עוקציה דהן עוקציה דהן גבי ירישה דהן רבי יצחק בר גופתא בעא קומי רבי מנא תמן את אמר מלקט עצם ועצם והכל טהור וכא את אמר הכין אמר ליה אמור דברתה אם התקינו לקבר מתחילה יש לו תפוסה כמה הוא תפוסת קבר קולף שלשה אצבעות עד מקום שהמוהל יורד אמר רבי חסדא הדא אמרה מת מצוה מותר לפנותו אמר רבי זעירא תיפתר שנקבר שלא ברשות או שנקבר לשאלה וחש לומר שמא מת מצוה הוא סבר ר' זעירא שאין מיתי מצוה מצויין נמצאתה אומר שלשה מיני קברות הן קבר הנמצא מפנין אותו פינהו מקומו טהור ואסור בהנייה קבר הידוע אין מפנים אותו פינהו מקומו טהור ומותר בהנייה קבר שהוא מזיק את הרבים מפנין אותו פינהו

מקומו טמא ואסור בהנייה הורה רבי אבא בר כהן בכפר עקביה מקומו מותר בהנייה מה ופליג כאן בשקדם הוא את העיר וכאן בשקדמתו העיר תני קבר שהקיפתו העיר משלש רוחות מפנין אותו משתי רוחות אית תניי מפנין אותו אית תניי מפנין אותו אית תניי מפנין אותו אמר רב חסדא מאן דאמר מפנין אותו בנתון בתוך שבעים אמה ושיריים מאן דאמר אין מפנין אותו בנתון חוץ לשבעים אמה ושיריים מאן דאמר מפנין אותו בעשוי כמין ג"ס מאן דאמר אין מפנין בעשוי כמין היא כל הקברות מתפנין חוץ מקברי המלך ומקברי הנביא אמרו לו לר"ע והלא קיברי בני דוד מתפנין וקיברי בני חולדה היו בירושלים ולא נגע אדם בהן לפנותן מעולם אמר להן ר' עקיבה משם ראייה מחילה היה שם ומשם היתה טומאה מקדדת ויוצאה לנחל קדרון תמן תנין ועושה חצר על פתח המערה שש על שש כמלא המיטה והכא הוא אמר הכין תמן מלא המיטה עומדת ברם הכא מלוא מיטה חוזרת עד איכן עד כדי נושאי המיטה וחילופיהן וחילופי חילופיהן תמן תנין כרם שהוא נטוע על פחות מארבע אמות ר"ש אומר אינו כרם וחכ"א כרם

דף מו, א פרק ט הלכה ג גמרא ורואין את האמצעיות כאילו אינן שמעון בר בא בשם רבי יוחנן כשם שהן חולקין כאן כך הן חולקין בשכונת קברות אמר רבי יונה ולא דמייא תמן יש עליהן שכונת קברות ברם הכא אין עליה שכונת קברות אמר רבי יוסי ולא דמייא תמן מרווחין ורצפן במחלוקת רצופין וריווחין דברי הכל ברם הכא מהו פליגין בשבא ומצאן רצופין רבי שמעון אומר גל נפל עליהן ורצפן ורבנן אמרי מרווחין היו ורצפן עד כמה מטריחין עליו רבי יוסי בשם רבי מיישא בר ירמיה עד ארבעים אמה בדק עשרים ומצא בודק עד עשר בדק עשרים ומצא בודק עד עשר אית תניי תני בדק עשר ומצא בודק עד עשר בדק עשר ומצא בודק עד עשר :

דף מו,א פרק ט הלכה ד משנה כל ספק נגעים בתחילה טהור עד שלא נזקק לטומאה משנזקק לטומאה ספיקו טמא בשבעה דרכים בודקין את הזב עד שלא נזקק לטומאה במאכל במשתה במשא בקפיצה בחולי במראה ובהירהור ומשנזקק לטומאה אין בודקין אותו אונסו וספיקו ושכבת זרעו טמאים שרגלים לדבר :

דף מו,א פרק ט הלכה ד גמרא (ויקרא יג) וטמא אותו את הוודאי הוא מטמא אינו מטמא את הספק לעולם הוא בטומאתו עד שידע שטהר (שם) וטיהרו את הוודאיי הוא מטהר אינו מטמא את

דף מו,ב פרק ט הלכה ד גמרא הספק לעולם הוא בטהרתו עד שידע שניטמא כתיב (ויקרא טו) והדוה בנידתה והזב את זובו מה נידה מטמא מאונסים אף הזב מטמא מאונסים מעתה אפילו מראייה הראשונה אמר רבי זעירא לכשייעשה כנידה אונסו אמר רבי אלעזר אונסו ממש ספיקו ספק זוב ספק קרי זובו ושכבת זרעו בלא כך אינו מטמא אלא שאין תולין בה מעת לעת :

דף מו,ב פרק ט הלכה ה משנה המכה את חברו ואמדוהו למיתה היקל ממה שהיה ולאחר מיכן הכביד ומת חייב רבי נחמיה פוטר שרגלים לדבר :

דף מו,ב פרק ט הלכה ה גמרא כיני מתניתה ר' נחמיה פוטר וחכמים מחייבין שרגליים לדבר רבנין אמרין שני עומדין רבים על עומד אחד רבי נחמיה אומר עומד האמצעי רבה על שניהם מה טעמא דרבי נחמיה (שמות כח) אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה המכה וכי עלת על דעתך שיהא זה מהלך בשוק והלה נהרג על ידיו אלא אפילו מת מחמת עמדה ראשונה פטור מה טעמון דרבנין ולא ימות ונפל למשכב וכי אין אנו יודעים שאם אינו מת שהוא נופל למשכב אלא בשלא אמדוהו למיתה אם בשלא אמדוהו למיתה הה"ד אם

יקום והתהלך בחוץ על משענתו הא אם לא קם חייב
אלא

דף מז, א פרק ט הלכה ה גמרא בשאמדוהו למיתה אם
בשאמדוהו למיתה הה"ד רק שבתו יתן ר' אילא בשם
רשב"ל חידוש מקרא הוא שיתן ר' אבהו בשם ר' יוסי
בן חנינה עמד של טעות היה מה נפק מביניהון הקל
ממה שהיה והכביד ומת מ"ד חידוש מקרא הוא שיתן
אם נתן נתן לא נתן מהו שיתן מ"ד עומד של טעות לא
נתן אין אומרין לו שיתן נתן מהו שיטול מתניתא
מסייע לדין ומתניתא מסייע לדין מתניתא מסייע לרבי
יוסי בן חנינה עמדוהו למיתה וחיה מאימתי נותנין לו
משעה שיקל מתניתא מסייעא ליה לרשב"ל אמדוהו
לחיים ומת מאימתי נותנין לו משעה שיכביד אמר רבי
יוסי לית כאן משעה שיכביד אלא משעה שיקל הכהו
על ידו וצמתה אמרין אסייא אין מקטעה היא חייה
הוא מהו שיתן דמי היד נישמעניה מן הדא (שמות כא)
וכי ינצו וכי יריבון והלא היא מצות היא מריבה היא
מריבה היא מצות מה ת"ל וכי ינצו וכי יריבון אלא
ליתן את המתכוין על שאינו מתכוין ואת שאינו מתכוין
על המתכוין אם בשאינו מתכוין הוא חייב לא כ"ש
במתכוין אלא כיני הכהו על ידו וצמתה אמרין אסייא
אין מקטעה היא חיה הוא מהו שיתן דמי היד כמה
דאת אמר תמן חידוש מקרא הוא שיתן דמי וולדות
וכא חידוש מקרא הוא שיתן דמי היד :

דף מז, א פרק ט הלכה ו משנה נזיר היה שמואל כדברי
רבי נהוריי שנאמר (שמואל א א) ומורה לא יעלה על
ראשו נאמר בשמשון מורה ונאמר בשמואל מורה

דף מז, ב פרק ט הלכה ו משנה מה מורה האמורה
בשמשון נזיר אף מורה האמורה בשמואל נזיר אמר רבי
יוסי והלא אין מורה אלא של בשר ודם אמר לו רבי
נהוראי והלא כבר נאמר (שמואל א טז) ויאמר שמואל
איך אלך ושמע שאול והרגני וכבר היה עליו מורה של
בשר ודם :

דף מז,ב פרק ט הלכה ו גמרא אמר רבי ינאי כתיב
(ישעיהו ז) וכל ההרים אשר במעדר יעדרון לא תבוא
שמה יראת שמיר ושית מה הדין ביזרא דחיל מן הדין
פרזלא אף הדין סערה דחיל מן הדין פרזלא: